

Št. 162

**NOVEMBER
2019**

Št. člana_ice društva:

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Taubi, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Monika Buhančič – Biba, Jasmina Memič, Špela Blatnik, Diego Menendes, Jan Omahne Femec

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Ban, Janne Karlsson

Ovitek:

Prva stran: Nada Žgank

Zadnja stran: Rain-in-the-Face

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je prispevek za en izvod 2 EUR.

Celoletni prispevek za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR, v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

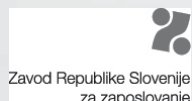
SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

ČUDOVITI LJUDJE V ZAVOŽENEM SISTEMU

Foto: osebni arhiv

»Zakaj Greta ni šla z letalom v Ameriko?« me vpraša sin. »Zato ker želi stati za svojimi besedami, ne tako kot ostali, ki pridigajo o pomenu ohranjanja okolja, obenem pa potujejo z letali, ker jim je tako najbolj priročno,« pojasnim. »A, tako kot mi,« odvrne sin. »Ja, tako kot mi,« kislo pritrdim. Zavedamo se, da je potovanje z letali, v obsegu, ki smo ga dosegli do danes, okoljsko nevzdržno, a kdaj pa kdaj vseeno kam letimo, navdušeni nad nizkimi cenami letov. Potem bomo hitro spet okoljsko ozaveščena družina, ki trpi, ko vidi, kaj delamo našemu planetu. Šolarji bodo letos k bralni znački dodali še »eko bralno značko«, knjigo z okoljevarstveno vsebino. Medtem bodo v tridelne plastične koške za smeti veselo odmetavali embalažo za enkratno uporabo. Doma bodo obnovo eko knjige pisali v zvezek, ovit v plastični ovitek. Ker eko otroci morajo dobiti vsak svoje individualno pakirano mleko za malico in pridno ovijati svoje vse bolj številne šolske potrebščine, da se te ne bi zmečkale.

Po šoli bomo skočili v trgovino, ker je spet zmanjkalo kruha. Poleg kruha bomo pograbili še nekaj zdravih živil. Bio zelenjava je pakirana v plastični embalaži, a priročno narezana in oprana, ravno prav za hiter tempo življenja, ko nimamo časa vsega prati in sekljati. Še vedno bolje, kot da bi jedli res hitro hrano. Ah, doma imamo tiste fantastične vrečke za sadje in zelenjavo za večkratno uporabo, a seveda smo jih pozabili vzeti s seboj. Še kar mirne vesti vzamemo nove, saj so te za zdaj še zastoj.

Med čakanjem v vrsti sanjarim, kako čudovito bi bilo imeti gospodinjstvo brez odpadkov, tako kot v knjigi *Dom brez odpadkov* piše tista ameriška gospodinja, ki je pustila službo in se ukvarjala le še s tem. Ah, enkrat bomo tudi mi začeli, morda bi bil 2020 lep mejnik. Morda bi morala delati polovično, da bi mi ostal čas za organizacijo življenja z nižjim ogljičnim odtisom. A bojim se, da bo finančno izziv, saj ozaveščeno življenje ni vselej tudi najbolj poceni.

Podobno je na drugih področjih. Vemo, kako pomembno bi bilo, da bi drug drugemu v soseski namenili čas, se pravočasno zanimali, kako se kdo počuti. A kaj, ko so naša življenja postala tako pospešena, da je ustaviti se s sočlovekom postalo prevelik strošek. Hitimo, ker hitijo tudi drugi, sicer, se bojimo, nas bodo pustili zadaj. Poznamo ljudi, ki so ostali zadaj in imajo zdaj ves čas tega sveta, a nimajo svojega prostora, kjer bi ta čas lahko tudi živeli.

Martin Balluch, borec za pravice živali iz Avstrije, v svojih razmislekih ugotavlja, da je seveda pomembno, da smo ljudje ozaveščeni, kakšne posledice imajo naša dejanja. Vendar pa zgolj ozaveščenost še ni zagotovilo za to, da se bomo tudi drugače vedli. Za spremembo vedenja potrebujemo sistemske spremembe: strožjo zakonodajo glede plastike za enkratno uporabo, korenite spremembe na strani proizvajalcev, uporabo novih, čistejših tehnologij, čistejše in cenovno dostopne alternative za mobilnost. Ljudje v resnici nismo pripravljeni kaj dosti žrtvovati, da bi lahko še nekaj generacij naši zanamci mirno in zdravo živeli na našem modrem planetu. Pripravljeni pa smo sprejeti nujnost sistemskih sprememb, ki pridejo od zgoraj, posebej še, če nas v nasprotnem primeru udarijo po denarnici (npr. plačljive vrečke ali višji davki za posebej potratna motorna vozila). Tisti, ki rinejo z glavo skozi zid, na primer Greta, so vselej svetle izjeme, s strani ležernih množic hitro proglašene za radikalne ali naivne. Ker mi, tiha množica, smo res super, naši nameni so hvalevredni, le sistem nam ne omogoča živeti v skladu z najboljšimi nameni. Kaj nam torej ostane? Balluch pravi, in z njim se strinjam, da moramo od odločevalcev zahtevati spremembe, ki bodo v veliko večjem obsegu, kot je domet naših vsakodnevnih dejanj, lahko obrnile tok stvari na bolje.

Špela Razpotnik

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 SLIŠANJE GLASOV
- 5 PETA KOLUMNA
- 7 ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 8 TEREZA VUK: SKIRO IN DRUGE ZGODBE
- 9 MIHA
- 11 CESTNA FILOZOFIJA
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 12 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 15 MARIBORSKA STRAN
- 16 PROTI UKINITVI DODATKA ZA DELOVNO AKTIVNOST
- 19 OBALNE PTICE
- 20 GOSTUJOČA KOLUMNISTKA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 23 TATU ZGODBA
- 25 IZZA REŠETK
- 26 RAZVEDRILLO
- 26 SMS KOMENTARNICA
- 27 GIACOMOV FOTO KOTIČEK
- 30 KRIŽANKA

To sem jaz:

03
KRALJI
ULICE

Star sem 14 let. Rodil sem se v skromni družini, ki me je v zelo težkih pogojih z veliko truda in ljubezni oblikovala v mojo današnjo podobo. Zelo sem ji hvaležen. Lahko vam povem, da prenesem vse od kritik do pohval. V meni je toliko čustev, da jih ena sama oseba ne prenese, zato jih v meni živi veliko. Včasih se počutim, da bom kar počil. Res, včasih trpim, ker bi rad povedal toliko različnih stvari naenkrat, pa moram paziti na svoj jezik. Veste, ni lahko. Želim si, da bi bil iz meseca v mesec boljši, ko vas pričakam v rokah članov in članic društva, ki se trudijo posredovati zgodbe, za katere upam, da bodo na koncu le imele srečen konec. Vaš najbolj priljubljeni časopis Kralji ulice.

Zapisala Nina S.

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člane in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.

- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavažanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: info@kraljiulice.org.

SLIŠANJE GLASOV V ZAPORIH

Da, tudi v zaporih so ljudje, ki slišijo glasove, in to pogosto, ter take glasove, ki so neprijetni, žaljivi, obtožujoči in zahtevni. Poleg enostavnega dejstva, da tudi slišalci glasov lahko – tako kot vsi ostali ljudje – pridejo v zapor, zapor sam po sebi prispeva k temu, da ljudje tam slišijo glasove, imajo videnja, vonjajo vonjave, ki jih drugi ne, imajo nenavadna prepričanja in različne druge neobičajne zaznave. Zapor za veliko večino ljudi predstavlja veliko obremenitev, stres, povečuje občutke ogroženosti (in seveda tudi dejansko ogroženost), ob tem, da so oropani svojih siceršnjih načinov spoprijemanja in načinov življenja z glasovi ter da so prekinjeni stiki z njihovimi podpornimi socialnimi mrežami. Zapor za marsikoga pomeni travmatsko situacijo ali pojavljanje sprožilcev, ki obujajo spomine na pretekle travmatske dogodke, ki se velikokrat odražajo tudi v slišanju glasov in podobnih pojavih. Do podatkov o tem, koliko je slišalcev glasov v zaporih, je težko priti. Tovrstni podatki se ne zbirajo sistematično, če sploh. Nekoliko bolj so dostopni podatki o pojavljanju psihoz v zaporih oziroma o deležu zaprtih oseb, ki prejemajo psihiatrična zdravlila (zaradi različnih razlogov in diagnoz). Po nedavnem poročilu (2013) Britanskega pravosodnega ministrstva je »v britanskih zaporih med ženskami 25 % takih, ki kažejo simptome, ki so 'značilni za psihoze' (med katerimi so tudi slišanje glasov ali doživljanje videnj), ter med zaprtimi moškimi 15 % takih«. Tam ima 70 % ljudi na prestajanju zaporne kazni eno ali več diagnoz duševnih težav. Gotovo je stanje v slovenskih zaporih zelo podobno. Tudi med člani in članicami Kraljevi ulice smo našli osebe z izkušnjami slišanja glasov med prestajanjem zaporne kazni.

V Angliji so se leta 2010 menda prvi na svetu lotili projekta organiziranja in izvajanja podpornih skupin za slišanje glasov v zaporih. Po besedah ključne osebe projekta Rachel Waddingham iz organizacije Mind in Camden so bili zapori v UK še ena od redkih vrst ustanov ali okolij, kjer do takrat še ni bilo tovrstnih podpornih skupin (medtem ko so te delovale v okvirih nevladnih organizacij, v skupnosti in tudi v psihiatričnih ustanovah). Zato so v sodelovanju s pravosodjem leta 2010 začeli s prvo podporno skupino v londonskem zaporu Holloway za ženske in mlajše prestopnike, ki je bil takrat s kapaciteto 500 zaprtih oseb največji zapor za ženske v zahodni Evropi. Ob koncu projekta leta 2013 je v štirih londonskih zaporih teklo že pet podpornih skupin. Od leta 2014 dalje je Mind in Camden razširil svojo mrežo podpornih skupin v zaporih še na druge regije v okolici Londona in začeli so izvajati take skupine tudi v centrih za odstranjevanje priseljencev, kje so potrebe ljudi – zaradi preživetih travmatskih izkušenj – še posebno velike. V letu 2017 so poročali o začetku delovanja desete podporne skupine v zaporih.

Vstop v zapore ni bil lahek. Ideja podpornih skupin je bila precej tuja načinu razmišljanja v zaporih in v pravosodju nasploh.

Vstopanje zunanjih strokovnjakov (bodisi prvoosebni ali po izobrazbi) v zapor ter ustvarjanje skupin, kjer so si zaprte osebe lahko prostovoljno delile svoje zgodbe in izkušnje ter ustvarjale prostore zaupnosti, kamor zaporsko osebo ni imelo vpogleda, sta predstavljala precejšen izziv za osebo. Poleg ovir, ki so jih za delovanje skupin predstavljali zaporski režim in značilnosti zaporske klime, so izvajalci projekta, med katerimi so bili tako zaporski delavci kot zunanji strokovnjaki, našli še različne »mite«, ki se jim je bilo tekom projekta treba zoperstaviti. Prvi tak mit govori o tem, da zaprte osebe skrbijo le zase in svoje koristi in da se ne bodo angažirale v vrstniški podpori, ki je bistveni del skupin za slišanje glasov. Izkušnje so pokazale, da zaprte osebe lahko pomagajo drug drugemu in da to tudi delajo, pa čeprav je to lahko v nasprotju z zaporskimi okoljem samim po sebi. Drugi mit pravi, da zaporsko osebo ne bo pripravljeno in motivirano za sodelovanje v takih dejavnostih. Izkušnje so pokazale, da so našli zaporske delavce, ki so se želeli dodatno izobraževati za boljše razumevanje področja slišanja glasov. Sodelujoči delavci so povedali, da siceršnje (običajno) izobraževanje paznikov ne pripravi na soočenje z velikim obsegom trpljenja zaprtih oseb, da glasov pogosto ne jemljejo resno in se iz slišalcev norčujejo. Opozorili so na paradoks, da so – na eni strani – potrebe zaprtih ljudi po podpori ogromne, po drugi strani pa so pazniki, ki z zaprtimi osebami preživijo največ časa in tako predstavljajo prve med tistimi, ki bi lahko nudili podporo ljudem, hkrati tudi tisti, ki so najmanj usposobljeni za tako delo. Tretji mit se je nanašal na prepričanje, da so nekateri ljudje enostavno »nepopravljivi« in da je nesmiselno upati na kaka njihova izboljšanja. Izkušnje so pokazale, da je mogoče vzpostaviti stik tudi z ljudmi, ki so sicer veljali za »težke« ali »nemotivirane«, in jih vključiti v skupinsko izvajanje vrstniške podpore. To izkušnjo so izvajalci skupin razlagali z »močjo človeške interakcije«, torej z vrednostjo človeškega stika, odnosa, prizadevanja ter ohranjanjem upanja za vsakogar.

Skupine v zaporih so tako v veliki meri dosegale tri svoje cilje: okrepiti ljudi za njihovo boljše spoprijemanje s svojimi izkušnjami slišanja glasov; zmanjšati trpljenje, strah in stigma zaprtih oseb v zaporih, zaprtih oddelkih in centrih za azilante ter zagotoviti, da bodo ljudje z izkušnjo slišanja glasov na prestajanju kazni zapora lahko ostali povezani z mrežo slišalcev glasov tudi po koncu institucionalnih obravnav (torej po odhodu iz zapora).

V Sloveniji se kakšna podobna iniciativa za razvoj podpornih skupin v zaporih še ni pojavila. Morda je potrebno več časa, da se tovrstne skupine uveljavijo najprej v drugih okoljih, preden začnemo razmišljati o njihovem uvajanju v zapore.

Bojan Dekleva

PREPLAH

Ko me je poklicala v sobo, je bila v njenem glasu nuja.

Z ihto se je zaganjal v šipo in kričal: »Hočem ven, hočem ven ...« V drobnem teleščku je bil zaznati paniko. »Čakaj, takoj bom odprla.« Ni se zdelo, da me sliši ali celo razume, vendar se ni več zaletaval ali iskal pot, le spremenil je smer in poletel ven.

Mojca Nahtigal

POGOVORI

Vrtela sem se po stanovanju. Nenadoma pa mi je roka segla v žep in zagrabila dva centa. Z gibom sem nakazala, kot bi ju želela vreči v stranišče. V mislih mi je odjeknilo: »Kaj res misliš, da je vsaka voda vodnjak želja?«

Mojca Nahtigal

KULTURA OBSOJANJA

Večino nas je v osebe, kakršne smo postali – morda tudi nezavedno –, (so)oblikovala družba. Ampak vprašajmo se, kaj je družba?

Družbo vidim kot avtomobil. Stroj, ki je sestavljen iz mnogih delov, od zapletenih mehanizmov, tesnil pa vse do preprostih vijakov. Posameznik je eden teh delov.

Če se kakšen izmed njih *pokvari*, je ogroženo delovanje celote. Za družbene razmere potemtakem ne moremo kriviti le sistema, krivda leži tudi v družbi oziroma nas posameznikov, ki mu dajemo legitimnost. Sestavni deli stroja namreč ne morejo delovati neodvisno od celote, tako kot celota ne more delovati neodvisno od svojih sestavnih delov. Ker družbo sestavlja večina, se sprašujem, kako je možno, da večina tako uspešno uničuje svet. To ni logično. Ali pač? Še pred pol stoletja bi bili najverjetneje v manjšini, če bi dejali, da je družba pokvarjena. Vendar je manjšina postala večina. Bi bilo torej pravično reči, da sami nosimo krivdo, da smo prišli do točke, na kateri smo danes? Krivdo stresamo na družbo, a družba smo mi sami. Smo družba, ki sovraži družbo? Če jo vsi mi sestavljamo in se večina nas ne strinja s tem, kar je postala, zakaj je torej ne spremenimo? Zakaj ne glede na jasno izražene kritike korakamo v napačno smer? Je nestrinjanje z družbo nekaj, kar počnemo, da bi se lažje vključili v taisto družbo?

Zavedam se, da glede kritik ne zaostajam za drugimi, zato me ta tema tako intrigira, je neke vrste situacijska ironija. Torej, družbo bi lahko spremenili tako, da najprej spremenimo sami sebe. Sam se večinoma odločam za družbeno odgovorno ravnanje, vendar ne vedno. Zavedam se, da tako v veliki meri prispevam k težavam, ki jih ne jemljem dovolj resno, da bi lahko sprejemal dosledne in koristne odločitve, s katerimi bi kot posameznik doprinesel k celoti. Veliko nas je takšnih.

Je družba kriva, da iščemo vzornike med najbogatejšimi igralci ali pevkami?

Foto: Jaka Prijatelj

Nas družba uči živeti nad svojimi možnostmi, nositi draga oblačila, čakati celo noč na nov iPhone, preživljati ure in ure pred ekranom?

Nepopolnost je tisto, kar nas naredi popolne, pravimo. Ko se obrnemo, pozabimo na te besede in zaradi nepopolnosti ljudi trgamo na koščke. In medtem ko polovica sveta strada, druga polovica poskuša shujšati. Trudimo se, da bi se uskladili s trendi, a živimo v svetu, ki jih vsak dan spreminja. *The concept of perfection is strong in this one*, bi rekel Yoda. Kontradikcij v naših življenjih pač ne manjka.

Kriviti družbo je prikladen način, da zmanjšamo ali odvzamemo osebno odgovornost. Morda nas je res družba pripeljala do točke, na kateri smo se znašli, vendar moramo kot del celote znati sprejeti del odgovornosti, da smo to dopustili. Sam bi se sicer najraje izločil iz članstva v naši družbi, vprašanje je le, ali imam to pravico. Mislim, da ne. Ali če obrnem Kennedyjev citat: *Ne sprašujte se, kako družba vpliva na posameznika, vprašajte se, kako lahko posameznik vpliva na družbo*.

Če sklenem ... Odgovor na vprašanje, koga kriviti, družbo ali posameznika, ne more biti drugačen kot oba. Razlog je preprost in ne zahteva preveč razlage. Vzemimo si za primer plastično embalažo. Je kriv sistem, ki ne ponuja zadosti drugih opcij pakiranja ali krivda leži v posamezniku, ki plastično embalažo kupuje? Podobno je pri vprašanju brezdomstva. Vedno znova se med ljudmi krešejo mnenja, ali je za brezdomstvo kriva družba ali krivdo nosi posameznik sam. Vsaj pri tem vprašanju pa sem si bolj ali manj na jasnem. Čeprav posameznik v nekaterih primerih nosi del krivde na svojih plečih, ne morem mimo tega, da je, če potegnemo črto, odgovornost družbe, da poskrbi za tovrstne primere. Želim si, da bi se tudi vi strinjali z menoj. V nasprotnem primeru vas bo morda v prihodnosti vaš romantični sprehod skozi središče mesta vodil mimo umirajočih in bolnih, skrajno nezaželenih, vendar prisotnih. Kdo bo kriv v tem primeru, družba ali posamezniki?

Jean Nikolič

SLOVENCIMO NAGNjeni K SPOLNOSTI, VSI NAS NATEGUJEJO.

GREGOR B. HANN

ENO
SONCE
ZA VSE.

ENA
LUNA
PONOČI
ZA NAS
SE PRIŽGE.

EN
SVET
POD
NOGAMI,
NA
NJEM
SMO
SAMI.

NEDELJKA

ČRNA RAKEV.
USMILJENI DEŽ.
POGOLTNO BREZNO.
BIŁA SEM TAM.
ČRNA RAKEV.
BEL GOLOB.

LUCIJA BEGUŠ

DELIRIO

In jaz bom plesal golih nog
in mokrih majic
izpod barvnih leč,
na robu prsta ...
sebi zvest.

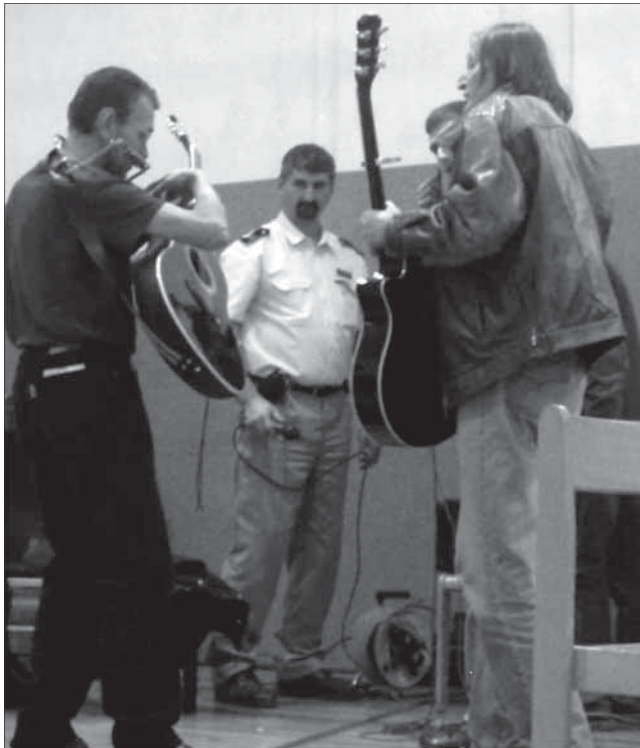
Katja Zgozник

Zgodovinska rubrika:

IZSEK ČASA, 7. DEL

Zgodovina, pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme, kot so se pojavljale pred »100 leti«.

V novo-stari rubriki bomo poleg časopisnih »pričevalcev« odnosa do najbolj družbeno odrinjenih ljudi objavljali tudi pričevanje časa po spominih enega izmed prvih članov društva.

KU #34 2009

Foto: Matilda M. Dobro

Gledališka igra v zaporih v Kopru

Na Društvu Kralji ulice smo ustanovili tudi gledališko skupino, ki je najprej nastopala v prostorih društva, nato v Metelkova mesto ter tudi v koprskih zaporih. Igrali smo neko črno komedijo, v kateri sta s svojimi vlogami blestela pokojni Marko Nakrič in Taubi.

Sam zapor je sicer velik, in čeprav je zelo zastražen, lahko rečem, da je lepo urejen, je kot hotel brez kljuka na vratih, iz njega je skoraj nemogoče pobegniti. Predstavo smo odigrali v četrtek, 22. januarja 2009. Ko smo prispeli v Koper, smo se namestili v dvorani, kjer smo imeli pred premiero še generalko. Igral je tudi v prejšnji številki omenjeni Rok Pibernik, ki je odlično imitiral našega politika Janeza Janšo. Predstava je trajala približno eno uro, kasneje smo imeli tudi priložnost za pogovore. Vendar zapor je zapor, naj bo še tako urejen, je vendarle le zapor, v katerem moraš odslužiti kazen, ki ti je naložena. Imaš sicer možnost šolanja, izobraževanja, lahko bereš knjige, se kratkočasiš na internetu, vendar vse to ne odtehta svobode. V zaporu mi ni bilo preveč všeč, zato sem komaj čakal, da odidemo od tam. V svojih mislih sem bil po dolgih 14 letih že pripravljen na srečanje s svojim sinom, ki je bilo dogovorjeno za naslednji dan. O tem srečanju vam bom več povedal v prihodnjem delu Izseka časa. Lep pozdrav.

Vaš kronist Gregor B. Hann

NA DRUGI STRANI OKNA

Ne vem, kje bi začel. Najbrž z imenom. Simon mi pravijo vsi, pa naj tudi tako ostane. Moja zgodba je samo še ena izmed vseh. Ljudje so me verjetno že pozabili, saj nisem imel veliko prijateljev in sem bil večino časa osamljen.

Po tem, ko mi je umrla žena, ki je bolehalo za rakom, sem ostal popolnoma sam. Bila sva poročena samo pet let. Nato sem nesrečno iskal ljubezen in bil razočaran nad vsemi naslednjimi partnerkami, *ljubicami*, kot jim pravim. Težko sem navezoval stike z ljudmi in vsaka taka situacija me je znova pobila in mi zlomila duha. Nekaj sreče sem potem občutil znotraj družbe sodelavcev v *fabriki*, kjer smo pa po večini samo posedali v gostilni po službi. Sprva se nisem zavedal in si nisem hotel priznati, da je to postalo že vsakdanje, a hitro, ko sem ostal brez službe, mi je bilo jasno, da me še zmeraj vleče na tisti pir, tudi ko smo se s sodelavci že pokregali. Šele ob drugi ženi sem se nekoliko zresnil in se vrnil iskat delo. Nato sem krožil od enega obrata do drugega, ti so padali kot za šalo, in nešteto krat sem delal po mesec, dva zastoj. Z ženo sva potem v nekem obdobju oba ostala brez službe, večino časa pa jo je imel zgolj eden, nikoli oba. In sva komaj lezla. Veselila sva se dneva, ko je bila plača, saj sva samo tisti dan po navadi pozabila na vse tegobe. Takrat nama je skuhala malo boljše kosilo in še spekla kaj. Živel sva v prizidku pri njenih starših, za katere sva potem skrbela do njune smrti. A starša sta si za časa življenja nakopala toliko dolga, da sva morala prodati hišo, s čimer nama niti ni uspelo vsega poplačati. Tako sva se v svojih zgodnjih šestdesetih morala seliti v najemniško stanovanje. Že strošek najemnine je tako visok, da zapraviva cel njen prihodek. Če nama uspe poplačati stroške, imava za cel mesec skupaj manj kot 100 evrov. Prehranjujeva se tudi vedno slabše.

Pri 67 letih tega nisem pričakoval, čeprav sem sam kriv za nekaj svoje nesreče. Žena tudi na skrivaj joče, ko se sekira, a čisto vsakič jo vidim. Oba sva že nekaj časa nazaj obupala in samo še tavava v tem stanovanju.

Zapisal Mišel Ristov

**NIMAM DOLGOV DO PRETEKLOSTI,
SEDANJOST JE OPRAVILA Z NJIMI.**

ČRTOMIR CLONSKY

Tereza Vuk:

SKIRO IN DRUGE ZGODBE

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Da smo Slovenci dost zalkoholiziran narod, je itak jasno. Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, pol ti pa sam še jetra in ledvice pomahajo za adijo. In si odhrepenel svoje. Sam, pustmo zdej malenkosti, kokr je smrt, k si si jo sam zadal. Eni smo se pač že sprijaznili z usodo, da nikol ne bomo trezni. In ne mi začet nabijat, da smo šibki in podoben bullshit. Noben se ne bo načrtno ubijal kr na suho. To so kurčeve rane v nas. Sam, to so naša posla, k jih mormo sami s sabo razčistiti. In dokler visim v okoliški betuli za šankom in je možnost, da po poti do doma zgazim sam kakšnega polža pod nogami, je še kr ok.

Ne grem nažgana več ne na kolo, ne na skiro, ne kotalke, še na avtobus ne grem več nažgana. Tist, k uletiš tak, da bi te šofer busa najrajš poslal na plac za invalide, pa še un klanček za invalidske vozičke ti odpira, da ja prideš varno gor.

»Ne, stari, mislim gospod šofer, hvala, hvala, ampak jaz sem čist normalna. Hik.« In prideš do konca busa hodeč, kokr da si na fucking ladji, ne pa številki 6 od mestne trole, un pa sploh še speljal ni. Pol še po možnosti pokozlaš zice, izgovarjaš se pa na morsko slabost: »Ej, stari, mislim gospod šofer ladje, dejte it bolj počas. Valovi so previsoki.« Šofer revež pa tuhta svojo plačo in si misli, da kaj mora za vso to mizerijo prenašat, svašta.

Pred leti sem res mislila, da sem neka mešanica med Superwoman, Hulkom in Hrabrim Miškom. Kotalila sem se k ta velika iz Metelkove s kolesom vsakič ponoč domov. Od preveč vsega sem dobila fleš v bučo, da sem sestrična od Lancea Armstronga, sam sem hitr doжела, da so najina skupna točka sam substance. Pa to se vse balerine in akrobatke skrijejo pred mano. Balanca enkrat v desno, drugič v levo, tvoja glava pa več al manj na betonu pa tleh. Pa s ksihtom v vse fasade mimoidočih hiš, ker za bremzo še nisi slišal. Še dobr, da nimam tega hipsterskega električnega skiroja. Pa to bi poletela iz Bežigrada direkt do Rudnika. Sam po luftu, ker bi me fuknilo dol ob prvem kamnu. In pol bi spet bergle in gipsi peli, tega se mi pa ne da it več. Lokal v bližini al pa obvezen taksi za domov. Sicer boš drug dan tko: »In, kje mam že kolo?« Sam boljš to, kokr pa iz kakšnega jarka cvilit aiuto pa cel

Foto: Mack Fox, Unsplash

gleženj v franžah. Ampak če pa kej ne prenesem, je pa folk, k se usede v avto pijan. Jih poznam velik. In vsi mi vedno odgovorijo isto: »Ma dej, veš, kokrat sem že tak vozil. Sej sem bliz. Kakšen taksi, ne bom jutr po avto hodil.« Avto ni glih kolo. Pri kolesu mi bo sam sosed jebal majku, ker sem mu spet mal olepšala fasado bajte s faco, pri avtu je pa lahk mal večja štala. Mogoče ta, da zbiješ enga otroka? Ker če je teb zase vseen, super. To mi dol visi, ker sem podobna. Ni mi pa za druge. Pa tud po slamci ne bi pila celo življenje, vegetirala nekje in bla vesela, ko mi končno obrišejo posrano rit. Sej, tud na kolesu bi se lahk tok polomila, zato se tud tistga ne grem več. Sam gre se zato, da lahk družga zjebeš. Ko uleti tista mrcina od avta v tebe, ti noben angel varuh moj, bodi vedno ti z menoj nč ne pomaga.

Dva dni nazaj sem spoznala enga modela. Čist slučajno je bil z nekom, k ga poznam, in sem slišala, da je govoril, da mora it neki nazaj sedet. V zapor torej. Valda sem vprašala, zakaj. »Zbil sem motorista. Do smrti. Ja.« »Uf, grda. Kok let si dobil?« »Osem.« »Zakaj pa tok?« »Ker sem bil brez izpita. Ker sem mel v seb vse živo. Ker sem ušel.« Dizs. Sej sem vidla, da je modelu ful neprijetno, sam sem vseen spraševala dalje. »Pa se zavedaš, da je en mrtev zarad tebe?« »Se.« To mora bit tud ena mora. Celo življenje bi se mi to vse odvijalo pred očmi. »In če te ne bi dobili? Bi kr mirno

živel dalje?« »Ne vem.« Si sploh ne predstavljam, da bi recimo bla šofer, šla koma v avto, povozila enga otroka in pol srečala njegove starše na sodišču. Sam zato, ker se mi ni dal it v taksi. Pa tud tko, a ne berem cele dneve po člankih, da kaj mam take zasoljene kazni po cestah? Pa pismu, keš mam pa ja radi, če že drugih ne. A ni logično, da če veš, da je možnost, da te ustavijo, da se ne greš teh zajebancij? Al so pa plače pojačali v Sloveniji pa jaz nč o tem ne vem. »Ej ti, stari, policaj. Hik. Navadni inkasantje ste, ok? Zdej mi pa dejte vse točke možne, ta veliko položnico, pa še avto mi vzemte. Bom jaz vse na nov nabavil! Hik. Kdor ne skače, ni Slovenc! Hik.« Pol ga pa sam še na treznjenje za 12 ur peljejo. In ko se strezni, je brez avta zamudil troizmensko delo v fabriki, čaka ga ta velika položnica, doma pa še žena z valarjem v roki, da ga dodatno useka, da se mu bo zdel, da nima več mačka, ko bo v nezavesti.

Ni se za zajebavat naokoli s tem alkoholom. Je pizdarija še prehitr. Ampak ker sem nesretnik od malena, tud moj plan taksi ali lokal pred blokom ne laufa. Za taksi doskrat nimam, v lokalu pred blokom dobim pa sam limonado. Sam jaz, seveda. Ne cel lokal. In pol valda ne greš več. Spustiš še zadnji hik in greš drugam. Očitno bom res mogla med hipsterje prestopit pa si nabavit unga električnega hudiča od skiroja. Al pa če neham pit. Meh, bo kr skiro.

MIHA

Jst sem Miha. Mogoče bi moral napisat *jaz sem*, pa sem jaz samo jst. Hotu sem postat odvetnik. Da bi reševal ljudi. Noro, ne? Drugače sem iz kao dobre familije. Mama redno sfrizirana, zmanikirana in zdepilirana. S-budgetovih izdelkov nismo nikoli meli doma. Fotra je nagnala, ko sem mel deset let. Je bil *propalica*. Pri dvanajstih letih ga je mama začela šlukat: martini, viski, konjak. Je rekla rekreativno. *My ass*, vam rečem. Je spregledala, da ma njen novi ljubimec raje *my ass* kot njen. Za svoj 15. rojstni sem ga razbiu ko piksno, menda sem ga hudo poškodoval. Tako je rekla sodnica, ravn tak zmanikirana in zdepilirana kot mati. Ampak sem razbiu bolj njegov ego. Fajn darilo. Mati mi itak ni verjela, pa so me dali v zavod. Agresivec, problematičen otrok, sramota. Ni se omehčala. Pravi foter je bil *propalica* pa je še mene pustila tam gnit. Samo enkrat je prišla mimo, da mi je vzela ključ od *flata*, ki ga je prodala. Pa da mi je dala 20 evrov, kao za zraven. Potem se je preselila z drugim tipom. Ko sem bil polnoleten, sem bil na ulici. Nisem mel kam. In deset let je mela mati prav, bil sem govno ulice. Žrl sem luft in tekočo hrano. Kdaj pa celo kake ostanke iz smeti. Mati sem videl enkrat v trgovini, je kupovala pečenko. Hitro je pogledala vkraj. Takrat sem se napil kot kanta. Komaj so me rešili. Pumpali so mi želodec pa me

klistirali. Dali so me med psihiče, zaprt oddelek. Potem se mi je malo nasmehnila sreča. So mi pomagali na noge.

Zdaj sem pek. Delam v pekarni. Imam že garsonjero, svojo kopalnico in me ne zebe. Prvega, ko je plača, nesem še vedno Hoferjevo vrečko v park, tja, kjer sem spal. Za vse moje prijatle. Malo jih je še. Vsako zimo koga odnese mraz, čez leto pa kosita ciroza in rak. Ulica je še vedno v men, od teh let imam zjebane zobe, rumene nohte in brazgotine. Pa nočne more, da zmrznem.

Mam kao dve polsestri, sem videl na Fejsu. Mata lepe slike, z morja, pa zdaj iz Egipta. Verjetno ne vesta, da obstajam. Mama nikol ni videla, kje zdaj delam.

Mama, ob dnevu brezdomcev ti sporočam – oprostim ti. In vsako žemljico zamesim z veseljem, ker vem, kako jih imaš rada. Mogoče pa pride do tebe.

Tvoj Miha, ki nikol ne bo odvetnik.

Zapisala Ninna Kozorog

09
KRALJI
ULICE

**GREM V SMER, V KATERI SLUTIM UPANJE.
ALI PA NE GREM NIKAMOR.**

JURIJ KUNAVER

MOJ MARIBOR: IME MI JE TONE

»Bil sem delavec na kmetiji, na kateri so delali že moja mati. Živel sem na tej kmetiji vse od rojstva pri starejšem gospodarju in mu pomagal. Nič ni bilo težko. Kosil sem travo, rezal živo mejo, grabil, pobiral jabolka, molzel živino, pomagal na kolinah, obdeloval njivo. Na zimo leta 2000 ga je napadel pljučni rak in februarja je postal zelo slab. Jaz sem poklical rešilca in šel v bolnico z njim. Vsak dan sem se vozil z avtobusom 40 minut na obisk, da sem mu prinesel kak priboljšek s kmetije. Jaz sem tudi poklical sina, ko ga je vzelo nebo.

Še isti teden me je njegov sin čez noč vrgel na cesto, saj je želel kmetijo prodati. Vse je šlo, živali, orodje. Odpeljal me je v mesto – saj se bom že znašel –, mi v roke porinil 100 evrov in me odložil na avtobusni postaji. Tako sem ostal sam na ulici mesta, kamor smo hodili samo enkrat na mesec z avtobusom v trgovino. Vse moje stvari so bile v eni potovalki. In v enem tednu sem izgubil gospodarja, prijatelja, delo in dom. V mestu nas kmetov ne marajo. Nihče me ni potreboval, dela nisem dobil, ker nisem imel uradnih izkušenj. Denar je skopnel, več pa nisem imel. Ko sem iskal prostor na klopici v parku, sem srečal fante. Ob litrici so mi pokazali, kako ne zmrzniti, kam iti jest, kje je zavetišče. Pa tudi alkohol so mi predstavili. In tako sem postal brezdomec za nekaj let. Potem sem si našel sobico, da bi imel dom. Zdaj sem pač penzionist. Ampak kaj, ko je težko preživeti z manj kot štiristo evri na mesec. Vse mi požrejo štrom, komunala, voda. Ne morem si več vzgajati solate pa paradajza. V lončku mi v sobici nič ne zraste, v trgovini pa je drago. Zdaj na koncu sem še zbolel. Zdravniki so rekli, da imam slaba pljuča, visok pritisk in slabe žile. Nimam pa raka, kar je dobro. Ime mi je Tone, po devetnajstih letih tavanja sem to še vedno. Še vedno si želim delati, a pri šestinšestdesetih nisem več primeren. In sedaj me sprašujete po sanjah? Jaz sem že pozabil, kako je sanjati.«

Zapiala Ninna Kozorog

KLIC OBUPANIH

Še nikoli se nisem bolj veselila jeseni, jesenske slane, v meglo ovitega mesta, dežja, vse krajših dni, odmiranja narave, listja, škrlatno obarvanega, tik pred ločitvijo ... Bolj domače mi bo. Vse poletje sem se počutila povsem neusklajeno s sončnimi dnevi in smehom razigranih otrok. V meni še vedno mogočna sivina. Pa tako sem zaupala poletju. Močno sem verjela, da me bo preporočilo, me pozdravilo. A ni bilo tako. Tako zelo si želim poletja v sebi, a videti je, da me čaka še ena huda zima. Obdana s težavami, ki jim ni videti konca. Od tistih realnih do tistih, ki si jih povzročam sama. Ne znam spremeniti krogotoka, v katerem sem se znašla. Ne znam in ne zmorem. Zmanjkuje mi energije, ne najdem moči. Eno samo brezvoljno bivanje me je. Koliko časa lahko človek zdrži v takšnem stanju? Zavedam se, da si s tem ogrožam lastno zdravje. Ogrožam samo sebe, a rešitve ne najdem. Vse mi je tako prekleto jasno, a čutenja v sebi ne zmorem spremeniti. Že obisk trgovine je postal naporen kot pohod na Triglav. Za vsako stvar, ki jo moram opraviti, komaj zberem dovolj moči.

Hvaležna sem, da so v mojem življenju še vedno ljudje, ki me imajo radi in jim je mar zame. Zaradi njih se premikam, pa četudi bi najraje obstala. A dokler se ne bom začela premikati zaradi sebe, mi ne bo nikoli bolje. Nekako moram najti moč, da se potegnem ven iz

te teme, če ne, bom za vedno ostala v njej. Pogoltnila me bo. Mnogo nas je, ki čutimo podobno. Srečujemo se, se spogledamo in v njihovih očeh vidimo svoje. Delimo enako žalost. Vmes se jih je kar nekaj izgubilo. Vzela jih je tema. Tisti, ki še tavamo in se spogledujemo, tisti, ki s to žalostjo v očeh sključeno hodimo po sivih poteh, si ne znamo pomagati. Med seboj se razlikujemo le po tem, da se v nekaterih še iskri kanček upanja, v nekaterih niti tega ni več. Le pogled, ki kriči: »Komaj čakam, da se življenje konča!« Veliko nas je. Ena velika armada zdravih bolnih ljudi. Vojska trpljenja. Brez oborožitve, brez obrambe. Nevidni nahrbtniki, polni gorja, vsak dan postajajo težji. Neuporabni posamezniki. Ko bi si le znali podati roke. In jezim se na tiste, ki so poklicani za to, da nam pomagajo, a njihove pomoči ni. Ne vem še natančno, kdo je obupal. Mi nad njimi ali oni nad nami? Ti, poklicani, ne bi smeli obupati. Zato bom to zimo poskusila storiti čim več, da sklenemo roke. Štejem se namreč med tiste, še z nekaj iskre v žalostnih očeh. In skušam se spomniti tistega klica, ki je nekoč živo gorel v meni. Priklicala ga bom, moram ga.

Partizanka Sandra

EVROSVINJINA

Dan pred zakolom svinje postijo, a že nekaj ur pred nožem ali električnim tokom, kot priporoča Evropska komisija za kmetijstvo, čutijo smrt.

Z visokim grlenim glasom vekajo in prosijo. Kot dojenčki. Kot Madonna v svojih popevčicah.

Ste Evropejec ali nacionalist?

Česa je kriv Julian Assange?

Bleščijo se luči lažnega blišča na Evroviziji.

Pet točk za Slovenijo. Livada polna sončnic. Tiha reka, ki odnaša čas.

Velik oder in trupla, ki poplesujejo v zadnjih vzdihljajih apokalipse.

Pojejo, plešejo, kolo norosti, kolo obupa, kolo pozabe.

Sveta ni mogoče spremeniti. Vsa ta lažna kulisa, vse te prazne besede. A besede bodo živele dalj od kamnov.

Slovenija, tri točke.

V razkošni dvorani, tisoče luči in žarometov mavrice. Na zlatem oltarju mala svinja tiho, tiho cvili. Voditeljica izza pasu vzame nož. Občinstvo pleše in ploska. Mize so bogato obložene s tonami hrane. Popevčice, ki odmevajo z odra, omenjajo največkrat ljubezen. Kot pljuvanje je.

Nasmehi in žalostna luna na nebu. Zlato.

Nekaj kilometrov stran država v zaporu. Nakbe je bila 15. maja 1948 katastrofa za narode brez svojih mej. Cigani letijo v nebo.

Kaj je svoboda? Milijon ljudi na begu? Apartheid.

Kako preprosto je sovražiti.

Kako zapustiti te slepe ulice? Kako preživeti in zbežati od norosti?

In kaj je norost? Kaj je biti normalen?

Slovenija, ena točka.

Dekle in fant oblečena v belo, stojita tik pred prepadom.

Če se ozremo v preteklost, se bolj spominjamo slabih stvari kot dobrih. Dobimo občutek, da si sledijo ena drugi. Z našim rojstvom se rodi naša smrt.

Slepo oko televizijskega ekrana. Svinčeno jutro in čakanje v dolgi vrsti.

Počasi se pomika naprej.

A se.

Za vsakega med nami.

Franjo Frančič

C7 ZGODBE

Kako življenje pelje. Ko misliš, da si rešil en problem, se takoj razvije nov, sicer manjši, ampak nov. Tako postopoma rešuješ problem za problemom in ugotoviš, da življenje je dejansko reševanje problemov. Čeprav sem prijavljen za neprofitno in bivalno enoto, še vedno nimam rešenega stanovanjskega problema, ki je seveda osnova za zaposlitev. Imam sicer socialno in dodatek za prostovoljstvo, vendar še vedno nimam normalne sobe, ki bi jo plačeval iz meseca v mesec. Ne vem tudi, kaj naj naredim na zavodu za zaposlovanje, komu moram prikazati, kaj sem naredil za iskanje zaposlitve. No, zavod me hoče sedaj poslati na zdravljenje alkoholizma, saj tudi moja svetovalka ne ve več, kaj narediti z menoj.

Nikakor mi ne uspe prišparati dovolj evrov za najem sobe, saj je treba poleg mesečnega plačila na začetku dati tudi varščino v istem znesku, kot je najemnina. Zato, če ne bo druge možnosti, bom sprejel zdravljenje, saj lahko v teh treh mesecih zdravljenja na Poljanski prišparam dovolj za varščino in najem sobe. Druga varianta je, da se zaženem v ponujanje Kraljev ulice, vendar je tudi tu problem, saj so vse najboljše prodajne lokacije že zasedene in je prejeti denar potem bolj za sproti. No, poleg tega imam pa še eno dobro varianto, ki se ji reče CU, kar pa zahteva fizično delo. Mislim, da bom vse te stvari, ki sem jih naštel, združil skupaj tudi s svojo zlatorumeno muckasto sončico, ki mi predstavlja ljubezen in življenje ter resnično pomoč.

Sony (Dejan)

VEZI

Kako reveža prepričati, da je vesel in srečen? V Ljubljani – pa tudi kje drugje – ljudje brskajo po smeteh, ker nimajo za jesti. To počnejo večinoma ponoči, saj jih je podnevi sram.

Nekoč predavnimi časi se ga je moj prijatelj *Mlekar* do smrti napil in šel spat v kontejner za smeti. Prišli so smetarji in ga z njim vred spraznili in odpeljali na smetišče. Revežu ni bilo nič jasno, ko se je tam zbudil. Dojel je: *Kljub temu da sem pijanček, sem dobrega srca in rad se smejim. Nisem še za v smeti. Pobral se je, malo očedil in suvereno odkorakal novim dogodivščinam naproti. Njegova družina smo bili njegovi prijatelji, vendar prijatelji niso vedno najbolj zanesljivi, pa tudi sčasoma jih je vedno manj. Živi gredo v zapor zaradi kakšne malenkosti, ostali končajo na Žalah.*

Na koncu ostaneš sam, samota pa ubija. Da si najdeš primerno družbo, pa je odvisno od tega, koliko ceniš samega sebe.

Kavica

CVETKE S KNOBLEHARJEVE: RAJ

Vem, da si želite le sočne zgodbe iz našega bloka, vendar vas moram tokrat razočarati. Vse je po novem videti kot v raj.

Vhod v blok je kot vhod v paradiž. Po zaslugi žensk in njihovih denarnic je ves v rožah, ki se sicer v tem letnem času počasi poslavljajo. Kako bo naslednje leto? Bodo morda celo moške iz drugega nadstropja uredili ta naš lepotni vhod?

V pralnici, kjer imamo sušilce za perilo, se je zgodil čudež. Dve leti se že čaka na generalno čiščenje teh strojev. Cunjice so na koncu že kar precej smrdele. In zdaj? Vsak teden se ga očisti, tako da počasi ne bo potreben niti pralni prašek, ker bo čistina sušilcev nadišavila vse.

Problemi iz preteklosti še kar ostajajo, saj se starih kozlov ne da naučiti ali preučiti v nov stil življenja. Vendar ker se to ponavlja in bi bili ti članki zato že prekleto dolgočasni in v časopisu kraja prostora bolj pomembnim pisunom, o tem več ne bom pisal – za zdaj.

Vendar da nam ne bi bilo dolgčas, poskrbi za to *pjevač* iz drugega nadstropja. Ves čas nekaj rohni in serje po vsem bloku. Tako da se ga vsi na veliko izogibamo. No, on poskrbi, da tudi policija ne pozabi ravno na ta naš lepi blok.

Ampak ... Naslednji mesec ... bomo videli, če se bo kaj zgodilo.

Taubi

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

NEBESA SO DRAGA

Vabim vas na svoj pogreb, datum in kraj še nista določena, toda bog me je povabil, vstopnica za nebesa pa je draga. Bog stane, tako da mi prosim kaj nakažite na bančni račun. Do takrat pa ga mislim na polno žurati ali pa bom kandidiral na volitvah in se proglasil za *vrhovnega* in uvedel teror *psihiatrične države*.

PA NE OKOL GOVORT!

Vaš zvesti pank stihoklepec in klon Črtomir Clonsky

NEK AJ

CESTNIH

DENAR – PREKLETSTVO

Z denarjem si kupiš hrano.
Z denarjem si plačaš sobo.
Z denarjem si plačaš pijačo.
Z denarjem odpotuješ.
Z denarjem si plačaš seks.
Z denarjem si kupiš drogo.
Z denarjem si olajšaš zdravljenje.
Z denarjem se polepšaš.
Z denarjem imaš prijatelje.
Z denarjem nimaš skrbi o denarju.
Z denarjem si kupiš oblačila.
Z denarjem si kupiš grob.
Z denarjem plačaš položnice.
Z denarjem živiš.
Z denarjem si zasvojen.

A z denarjem si ne moreš kupiti ljubezni, zdravja in družine.
In ko pride naša ura, bomo odšli na drug svet vsi brez
DENARJA.

Anastazija

POKOP

Če bom umrl zaradi pijače, me bodo verjetno, namesto da bi
me dali v žaro, kar flaširali.

Gregor B. Hann

RECEPT

Za resnično polno življenje
se mora prostornina stca povečati.
Potem se ne boji sprejeti še tako
velike negotovosti, izgub, pa tudi darov
in brezskrbnosti.

Jurij Kunaver

MNENJE

Živimo v destruktivni, sadomazohistično-narcisoidni družbi.

Anastasia Om

ANEKDOTE IZ PRODAJE

FANT NA ROLKI

Med ponujanjem časopisa prinese izza vogala trgovine
osemnajstletnega fanta na rolki. Med zaustavljanjem mu
zmanjka tal pod nogami. Vuff in že leži na hrbtu, a hkrati v
nekaj sekundah vstane. Šok, to sem opazila takoj, ko je šel
fant naprej do trgovskih vozičkov, jaz pa sem pobrala njegov
mobilnik: »Ali si dobro? Si se poškodoval?« »Ne, ne, v redi
sem,« v štajerskem narečju reče zmedeno ter obrača pogled
levo in desno. Grdo je padel, a je imel srečo, da je imel na
hrbtu nahrbtnik, ki je ublažil padec. Kriv pa je bil dež, ki je
zmočil ploščice pred trgovino, ki so v mokrem stanju kakor
drsališče.

»Tu je mobilnik, upam, da ni razbit.« »Ne, ne, bil je že prej
razčesjen.« Ponudim se, da mu čuvam rolko, ki je bila malo
drugačna od vsakdanjih rolk, velika, dolga, drugačna pač,
na to se ne spoznam. Se zahvali, jo prisloni na steklo ter gre
v trgovino. Ko pride ven, pristopi k meni in reče: »Rad bi se
vam zahvalil, ker ste bili tako prijazni in vas je skrbelo zame.«
Hvala, ni potrebe,« rečem, »verjetno bi tudi kdo drug reagiral
tako, kot sem jaz.« Pa je takoj odgovoril, da ne drži, da ni vsak
prijazen kakor jaz. Me gleda od blizu in pravi: »Vam lahko
kakor koli pomagam?« »Ja, kako bi pa ti meni pomagal?«
ga vprašam. »Rad bi vam nekaj kupil v zahvalo, želim, da
vzamete teh pet evrov.« Še preden sem odgovorila, da naj ima
pet evrov, saj vem, kako je, ko si študent, že mi jih je porinil
v roko.

Fant je imel srce in dušo na pravem mestu, danes je težko
spoznati ali srečati najstnike, ki bi razmišljali, kot je on.
Fantu na kratko povem svojo življenjsko zgodbo, ko se je
moji družini čez noč podrlo čisto vse, splet okoliščin, ko
pride do tega, ne moreš spremeniti v tistem trenutku ničesar.
Nemočen si.

Pa pravi fant, tudi jaz vem, kako je težko, saj imam mamo,
ki nimia veliko, pa ji jaz finančno pomagam. Skoraj sem se
začela jokati, a sem solze skrila, ker sem videla, da je fant
to s težkim srcem izdaval. Da komaj osemnajstletni fant
pomaga mami finančno, poleg tega študira in še dela, je zame
nesprejemljivo, ker bi moralo biti obratno. Žal pa je tega iz
dneva v dan več. Ljudje, ki so delali celo življenje, zdaj komaj
shajajo iz meseca v mesec, in kar hitro lahko ostanejo na cesti
zaradi neplačila položnic ali najemnine. Zato pravim, pomagaj
in pomoč boš dobil nazaj, ko jo boš najmanj pričakoval, a
najbolj potreboval.

Anastazija

FDV

Vsi ljudje imajo svoja mnenja in prepričanja. In prav je tako. Neka gospa, ki se je nedavno ustavila pri meni, mi je rekla: »Včasih sem revijo kupovala, sedaj pa vidim, da članke pišejo FDV-jevci, in je ne kupujem več. Saj za brezdomne so sicer prelepo napisani...« Mislim sem si, odlično, sedaj sem že študent. Vsako mnenje je dobrodošlo, kar na plan z njim.

Igor »G«

NASMEH

Prišla je jesen in poleg pisanih jesenskih barv, ki krasijo listje na drevesih, prinesla tudi muhasto vreme. Bil je hladen, vremensko nič kaj prijazen ponedeljek, ko sem se odpravila proti svojem placu. Že tako nisem bila nič kaj dobre volje, neugodne vremenske razmere so bile le pika na i. Nejevoljno in čisto premraženo, saj se nisem dovolj oblekla, sem začela s ponujanjem uličnega časopisa. Seveda mi prodaja tega ni šla od rok, saj nisem izžarevala nikakršne pozitivne energije in moj kisli obraz je morebitne kupce prej odgnal, kot pa pritegnil. Zavedajoč se, da sem sama kriva za neuspeh, sem že skoraj obupala, ko sem začutila, da me je nekdo nežno potrepljal po rami. Obrnila sem se in zagledala nasmejana dekle, ki mi je reklo: »Dej se mal nasmej, ni vrag, da ne bo kdo vzela izvoda. Zdaj se mi mudi, a ko se vrnem, bom jaz vzela enega.«

S temi vzpodbudnimi besedami ji je uspelo iz mene potegniti nasmešek. In imela je prav. Ne samo da mi je dvignila moralo in me spravila v boljšo voljo, tudi ponujanje Kraljev ulice je počasi steklo, tako da sem zaslužila dovolj, da sem si lahko kupila nekaj sadja in zelenjave. Včasih lahko že topel pogled in prijazna beseda pripomoreta k boljšemu počutju bližnjega.

Špela #277

PARKIRNINA

Odkar so na Parmovi prenavljali cestišče, se je število mojih strank naglo znižalo. Pač, dostop do trgovine je otežen, posledično se je zmanjšal tudi moj dnevni budžet. Zraven je parkomat, to moram povedati, in ura parkiranja stane 4 evre. Ja, prav ste slišali, štiri evre, kar je za Ljubljano ogromno, drugače so parkirišča po 1–1,50 evra.

Vseeno ljudje, ki hitijo, sem in tja tu parkirajo svoje konjičke. Enim je vseeno, plačajo in gredo, drugim spet ne, jokajo in cviliijo, ker morajo plačati 4 evre za avto, ki je vreden 40.000 evrov. Jaz bi to parkiranje računala po rangih, se pravi, da bi plačeval parkirnino glede na to, kakšen avto voziš, saj ne moreš primerjati nekoga, ki ima avto vreden sto tisoč evrov, z nekom, ki se vozi v kovinski škafli za par sto evrov. Po navadi se bolj jezijo predvsem tisti z boljšimi avtomobili kakor pa tisti s slabimi in povprečnimi, ne vem, zakaj je tako.

Še sreča, da meni ni treba plačevati parkirnine, vsaj za zdaj še ne. Upam pa, da bo takrat, ko bom imela avto, ura parkiranja stala manj kot danes.

Anastazija

TRAJNOSTNA ENERGETSKA OSKRBA

Stisnil je prvi mraz in vsa premražena sem ponujala ulični časopis mimoidočim, ko se za menoj odprejo vrata korejske restavracije. Omamno je zadišalo po pečenih kalamarih, da mi je prav zakrulilo po želodcu. Z veseljem bi nekaj toplega pojedla, mi je šinilo po glavi in res, kot da bi slišal mojo misel, pristopi do mene gospod, mi poda vrečko s toplim sendvičem in kokakolo, me prijazno pogleda in me vpraša: »Kje se je zalomilo?« Malo sva poklepetala in v zahvalo za sočutno željo, sem mu ponudila izvod uličnega časopisa, katerega gospod ni želel vzeti. »Ga boš komu drugemu prodala«, mi je toplo odvrnil ter odkorakal v garažno hišo. Takoj za njim se mi približa že poznana gospa in mi tudi ona ponudi vrečko z jabolko in banano. Super pomislim pa mi tudi za malico z vitamini ne bo treba skrbeti. Včasih je potrebno tako malo, da sočloveku izkažemo sočutje in polepšamo še tako mrzel in siten dan. Hvala iz srca.)

Špela #277

SKRBI

Prišla je jesen in z njo je tudi moje prodajalno mesto znova zaživelo. Manj je turistov in več domačinov, ki so se vrnili z dopustovanja. V upanju, da bo ponujanje uličnega časopisa doprineslo k plačilu položnice zdravstvenega zavarovanja, ki sem jo tisto jutro pobrala iz poštnega nabiralnika, sem se tako kot vsak dan postavila na svojo stalno lokacijo in začela vneto ponujati izvode, v katerih sta bila tudi moja prispevka. Na začetku je prodaja kar stekla, a se je žal na neki točki ustavila, zato sem si vzela trenutek za oddih in se umaknila, da bi pokadila cigareto. Vedela sem, da mi za položnico manjka še dobrih pet evrov. Toda še cigarete nisem uspela prižgati, ko do mene pristopi starejši gospod in me nasmejano povpraša po enem od izvodov. Sprva sploh ni opazil, da držim Kralje ulice, saj se je naslovnica iz črno-bele spremenila v barvno, ko pa je revijo prijel v roke in si jo bolje ogledal, je barvno spremembo navdušeno pohvalil in mi v zameno za izvod v novi podobi podaril bankovec za pet evrov, rekoč *tukaj imaš še za en kafe*. Zahvalila sem se mu in razložila, da mi bo velikodušnost pomagala plačati položnico, ki sem jo imela v torbi. Še stavka nisem dokončala, ko mi drugi mimoidoči stisne kovanec za dva evra. Zahvalila sem se obema za velikodušen prispevek in z olajšanjem nadaljevala s ponujanjem časopisa.

Špela #277

USLUGA

Nek dan stojim, ponujam Kralje, ko do mene pristopi lastnik nove trgovine z videoigrami in mi ponudi, če lahko v zameno za eno delim mimoidočim letake. Sprejel sem in dobil odlično videoigro. Hvala.

Igor »G«

Dogodki:

NEVID(E)NA LUBLANA POTUJE V ZAGREB

014
KRALJI
ULICE

Po več kot enem letu dogovarjanja, priprav in zbiranja sredstev je ekipa Nevid(e)ne Lublane – vodiča Špela in Taubi, koordinatorki Metka in Patricija ter socialna pedagoginja Irena – končno dočkala težko pričakovan dvodnevni izlet v Zagreb, z namenom druženja, izmenjave idej o izpeljavi tur ter udeležbe ture Invisible Zagreb. Ideje, ki so jo Hrvati prevzeli po našem projektu.

29. septembra smo se ob 8. uri se še vsi zaspani vkrkali na vlak za Zagreb, ki je zamujal dobre pol ure, zato smo v Zagreb zamudili tudi mi. Po dolgi, utrudljivi vožnji smo si vsi udeleženi najprej privoščili šalicco kave v lokalnem baru, se sprehodili po tržnici ter tam kupili živila, da si bomo z njimi v najetem prekrasno opremljenem apartmaju skuhal topel obrok. Tudi na sladico nismo pozabili. Zmešali smo namreč maso za palačinke. V soboto nam vreme ni bilo naklonjeno, saj se je takoj, ko smo pojedli kosilo, vtilo kot iz škafa. Upali smo, da bodo vremenske nevšečnosti kmalu ponehale, saj smo bili ob 17.00 dogovorjeni za turo Invisible Zagreb z vodičem Miletom Mrvoljem. Kljub slabemu vremenu smo se odpravili na dogovorjeno mesto zbora v upanju, da bo navkljub dežju naš vodič prišel. Malo po peti uri se je izza vogala prikazal starejši gospod in se nam predstavil. Ker nam vremenske razmere niso dopuščale mirnega sprehoda po treh točkah njegove ture, smo se odpravili v vodiču dobro poznan bar, se usedli in začeli z besednim delom njegove »edukativne ture«. Ob srebanju kavčnih napitkov in skoča, ki si ga je naročil vodič, smo z zanimanjem poslušali Miletovo zgodbo, edinega zagrebškega vodiča tur, ustanovitelja cestnega časopisa Ulični Fajter in Humanitarnega društva Fajter, ki pomaga tamkajšnjim brezdomnim. Omenjeni gospod se zelo zavzema za pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo, saj je na hrvaškem za brezdomne osebe bolj slabo poskrbljeno. Njihova socialna podpora je izredno nizka, tako da brezdomni tam lahko le žicajo ali zbirajo steklenice, ki jih prodajajo, da si zagotovijo preživetje. Ker je tudi pri njih, tako kot pri nas, zelo težko najti primerno namestitev, je Mile v dogovoru z lastnikom skrbno vzdrževane hiše ponudil skvoterske sobe v najem. Tamkajšnji podnajemniki krijejo le redne stroške. V Zagrebu imajo za brezdomne osebe tudi javne kuhinje, ki delijo en topel obrok dnevno. Težava je v tem, da brezdomni brez osebnega dokumenta do toplega obroka niso upravičeni. Po dveh urah zanimivega in poučnega predavanja je za slovo vsakemu dal izvod njihovega časopisa, ki za zdaj premore le osem prodajalcev.

Veseli nove izkušnje in dogovorov za sodelovanje s hrvaškim uličnim časopisom in organizacijo Fajter smo se vsi premočeni odpravili v apartma. Po obedu in lizanju prstov ob slastnih

Foto: arhiv Nevid(e)ne Lublane

palačinkah z Nutello smo se kakšno uro pogovarjali in razglabljali ter med seboj delili mnenja o poučnih besedah, ki smo jih bili deležni. Pozno zvečer smo se vsi izčrpani odpravili v sobe in sladko spali do jutra.

Nov dan smo začeli z obilnim zajtrkom in veliko šalicco turške kave. Ker smo imeli pred odhodom na voljo cel dan in tudi s finančnimi sredstvi nismo pešali, smo najprej odšli v muzej torture, nato pa še v Muzej prekinutih veza, do katerega smo prišli skozi podzemne tunele Anteja Paveliča. Ustavili smo se še v ART parku, kjer smo se fotografirali. Pred načrtovanim kosilom, ki smo si ga privoščili v odlični restavraciji, smo si ogledali cerkev sv. Marka. Utrujeni in zelo zadovoljni smo se ob 19.30 vkrkali na predzadnji vlak za Ljubljano. Iz srca bi se rada zahvalila organizatorkam izleta: Metki, Patriciji in Ireni ter društvu Kralji ulice, ki nam je izlet omogočilo, navsezadnje pa še našemu vodiču Miletu za krasno in poučno izkušnjo.

Špela

ZAHVALE

Za empatijo, pomoč in strpnost pri reševanju nesporazumov in začaranega kroga dna se zahvaljujem Kraljem ulice oziroma trem kraljicam: Jani Bedrač, Mojci Bizjak in Špeli Dolajš. Zahvaljujem se osebno zase in vse, ki jih je doletela zdravstveno-socialna katastrofa.

Renata Rudič

Zahvaljujemo se Akademskemu planinskemu društvu Kozjak Maribor, ki je našim otrokom omogočilo brezplačno športno dejavnost na plezalni steni.

Društvo KU Maribor

Za deset podarjenih sezonskih vstopnic se iskreno zahvaljujemo Košarkaškemu klubu Cedevita Olimpija.

Društvo KU

Mariborska stran:

TOPLA ZIMA, NOVO LETO, NOVO UPANJE!

Poslednji neobjavljeni zapis drage I. K., počivaj v miru. Pogrešali bomo tvoj humor.

Barbara, Jelka, Petra, Iva

Leto 2018 je zelo spremenilo moje življenje na (skoraj) vseh področjih, mnogo pozitivnega se je dogajalo. Upam, da bo tudi to leto uspešno, v glavnem kar se tiče mojega zdravja, da ga vsaj ohranim takšno, kot je. A rane, poškodbe, bolezni in bolečine vseeno ostajajo, ostajajo tudi spomini na slabo, kruto preteklost, ki se jo trudim vsaj malo zbrisati. Nekaj uspeva, počasi ... A ne da se pozabiti na vse, preveč je bilo boleče, s tem se je treba sprijazniti in živeti. Veselim se še, da sem sploh med vami, dobri moji prijatelji, da zdaj ponovno živim.

Življenje je načeto, ponovno sem se učila hoditi, jesti, oblačiti, umivati. Z upanjem, trdno voljo in željo sem mnogo dosegla. Čas neizprosno leti, staram se, a vseeno sem vesela in zadovoljna, da zopet hodim. Ker jokati, očitati si napake, sploh razmišljati in ponavljati, živeti v kruti preteklosti se ne splača. Sedaj mislim na druge, lepe stvari. Kako, kje si? Mnogo sem dosegla, a sama ne bi zmogla. So tu angeli v belih haljah, prijazne žene, dekleta Zavoda Franko, ki so povsod, stojijo ti ob strani, te vidijo in poslušajo, pomagajo vsepovsod, naredijo vse, česar človek sam ne zmore. Prekrasna družba, nasmeh, odkritost, iskrenost, nikoli ne rečejo ne. Hvala vsem in seveda hvala tudi mojim otrokom, ki me že razumejo, vedo, zakaj. Ne sedim več na trdih mrzlih mokrih klopeh podnevi in ponoči, mehur ni več prehlajen. Nisem več sama, ni več strahu in obupa, ni več sramu pred ljudmi. Gledala sem v tla, zdaj *ponosno diham*. Sem na toplem, čistem in predvsem varnem. Sama sebi sem gospodar. Sosedje so prijazni, razumemo se. V bolnici me niso kaj preveč spraševali, vedeli so. Samo pogledali, postavili resne diagnoze. Dobivala sem infuzije, injekcije. Imela sem toplo čisto posteljo, oskrbo, rabila sem samo mir, varnost, spanec, lepo besedo. A takrat še jesti nisem mogla. Duša in telo sta me skoraj zapustila. Krasni ljudje z velikim srcem, ki ti pomagajo. Rada jih imam in občudujem jih. Vsak dan se borim sama s seboj. Ni lahko. A je potrebno in prav je tako. Nikoli ne smeš obupati. Verjamem, da bo tudi to novo leto s seboj prineslo sadove sreče in nasmehov. Nisem več sama, tudi ko sem v duši osamljena in kljub smehu žalostna. Življenje je uganka. Ne veš, kaj te čaka. Je kratko, ker je tudi lepo. Zato živimo.

I. K.

GOGIJEVO ŽIVLJENJE: 1988, 11. DEL

Dobri den vam gnes spet iz srca voščim. Kak ste mi kaj moji_e cenjeni_e bralci_ke? Veste, da je prav lep občutek, ko veš, da te nekdo prebere. Zato tudi pišem, saj ako noben ne bi bral, bi pač pisal zase. Za svojo dušo, bi lahko temu rekli. Rad pač pišem in mislim, da sem kar dober v tem. No, pa naj preneham s samohvalo. Raje se posvetimo branju te moje resnične prigode. Leta 1988 sem kot vedno služil na malce nedovoljen način. Ukvarjal sem se z ilegalno prostitucijo. Moje stranke so bile potrebne, da je joj. Vendar bistvo te zgodbe ni fuk, čeprav je bil

prisoten. Med samim aktom sem stranki z BMW-ja odmontiral vse štiri gume. Avto sem ji postavil na klocne. Ko mi je po jebi prišla pojokcat, da so ji okradli plehnatega lepota, sem ji ob tem neljubem dogodku izrekel svoje iskreno sožalje in povedal, da jaz pri tem seveda nimam nič. Ljudje pač kradejo. Ko bo prijavil krajo, naj se zlaže, da je bil v enem od lokalov na Lentu, in niti slučajno naj mene ne omenja. No, in tako je tudi bilo. Ja, tale šošon si bo fajn za vse večne cajte zapomnil »jebo svog života«, tak mi je ob svojem odhodu ves žareč v obraz zatrdil. Pet minut kasneje ni bil več blaženo srečen, ko je videl svojega lepota, ki je ostal brez obutve. Prekleto drag fuk je plačal revček. Dobrodošel v Mariboru pa pridi še kdaj pa kdaj naokrog. Meni se je od veselja rit smejala. Ja, bil sem presrečen ob tej le odlično izpeljani krajici, ki mi je takoj naslednji dan prinesla kar lep kupček denarcev. Že spet sem bil poln samega sebe in obnašal sem se prav tako. Arogantnež, poln keša. Zvečer sem že kraljeval po Lent lokalih. Praznoval sem, obkrožen s tremi svojimi lepoticami. Ja. Spomnim se, da sem še tam zaslužil. Namreč, zrihtal sem mušterijo, dal ključke od stanovanja, počakal eno urco ter pospravil v žep svojo provizijo 100 evrčkov! Ni slabo, kajne? Tistega leta mi je šlo zelo dobro. Z malo jajci in veliko stila sem takrat kraljeval na Lentu. Ja, bil sem king, saj sem živel točno tako, kot sem si želel živeti. Hvala Bogu, saj mi je šlo perfektno. Tak, pa je to vse za gnes. Bodite mi zdravi, predvsem pa se imajte fajn. Čavči bajči in seveda obvezni adijo in arrivederci.

Goran Šrok – Gogi

TO NI ZGODBA IZ REZIJE

»Jaz sem Jožek. Star sem bil v sredo 60 let. Pred leti sem sanjal, da bom imel za ta rojstni dan veliko čago, da bom varoval vnukico in z vnuki igral fuzbal. Zvečer pa mi bo ženka skuhala dober pasulj s klobaso. No, za rojstni dan sem klošaril v parku, da bi zbral pet evrov za mesni burek in eno laško, slab dan je bil. Itak mi ni nihče verjel, da praznujem rojstni dan. Mislili so, da sem lažniv klošar.

Klošar sem. Lažem pa ne. In za rojstni dan sem jedel ostanek sendviča, ki ga je na Gorkega ulici vrgel stran dijak. Mortadele nimam zelo rad, ampak lakota je lakota. Nisem se rodil kot klošar. Sem šlosar, ključavničar. Z ženo sva živela skupaj od mladosti, imel sem svoj biznis, svoj becirk. Pa je umrla, povozil jo je avto. Zmučkal ji je možgane. Moja Ankica, moje zlato. Ostal sem sam. Od žalosti sem ga cuknil. Nisem šel v službo pa ni bilo več denarja. Pa so mi vzeli še stanovanje. Pa so me dali v samski dom pa v zavetišče. Ampak ne maram biti tam. Preveč se potem zavedam, da sem klošar. Deset let se poskušam znajti. Ne pijem veliko, kdaj pa si malo olajšam dušo. Za kak mesec imam celo kdaj dom. Sploh poleti, ko služim z nabiranjem sadja. Najraje berem grozdje, še brente mi ni težko nesti. Ampak zdaj ni poletja. Pa tudi ni denarja. In svoj rojstni dan sem dočakal na ulici. Mogoče pa bom imel letos le srečo in me zima odnese k Ankici na pasulj s klobaso. Vse najboljše za 60, Jouža!«

Zapisala Maja Kos

PROTI UKINITVI DODATKA ZA DELOVNO AKTIVNOST

Po več kot 13-urni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, so poslanci sprejeli predlog novele zakona o odpravi dodatka za delovno aktivnost. Za je glasovalo šest poslancev, proti jih je bilo pet.

Odlomek iz pisma matere samohranilke:

»Sem mama samohranilka. Otrok je ostal brez očeta ... mamu pa bolj malo vidi, saj cele dneve dela. Sem zaposlena s plačo 800 evrov. Ste v zadnjem času kaj iskali stanovanje v Ljubljani? Ne? Ste vedeli, da lahko znaša mesečna najemnina za enosobno stanovanje od 600 do 800 in več evrov? Plus stroški. Ja. Odprem popoldanski s. p. in še med vikendi delam in namesto dopusta delam. In se žrem, ali bo dovolj. Ni prav, da se igra z odraslimi, dela sposobnimi in željnimi ljudmi. A da se otrokom nudi tako slabo kvaliteto življenja, je grozljivo. In ja. Tistih 200 evrov lahko pomeni mamino bližino in toplino za konec tedna. Je tako malo vredna?«

Vlada želi ukiniti dodatek za delovno aktivnost, ki dviguje mejo za upravičenost do socialne pomoči in s tem družinam z nizkimi dohodki nudi pomoč. To bo imelo zelo konkretne antisocialne posledice; socialno pomoč bo izgubilo ali pa se bo znižala več kot 4600 družinam, v katerih je vsaj ena oseba zaposlena za več kot 128 ur mesečno.

“Tle na vrhu se ne zavedajo, da vsako zmanjšanje socialnih transferjev pomeni, da se bo stiska revežev samo še povečala.”

Kaj konkretno to pomeni za prejemnike dodatka?

Dohodek enostarševske družine z enim šolajočim se otrokom, v kateri starš prejema minimalno plačo (667,11 € neto) in za otroka ne prejema preživnine, bo manjši za 197 evrov. Mati samohranilka z enako plačo in dvema šolajočima se otrokoma bo ostala brez 205,11 evra. Štiričlanska družina z enim zaposlenim na minimalni plači in dvema šolajočima se otrokoma bo imela na mesec 205,11 evra manj. Vlada pravi, da z ukinitvijo dodatka za aktivnost spodbuja delovno aktivnost. A večina ljudi, ki dodatek za aktivnost prejema, je že zaposlena.

Če bo dodatek ukinjen, mama samohranilka ne bo le izgubila 197 evrov socialne pomoči, ampak bi imela več ekonomske koristi, če bi pustila službo in prejela socialno pomoč ter (zaradi nižjega dohodka) višji otroški dodatek. Kot zaposlena bi namreč po novi ureditvi prejela 12,23 evra manj, kot če bi bila brezposelna. Danes prejema 197 evrov več, kot če bi bila brezposelna. V Sloveniji pod pragom revščine živi 268.000 ljudi, kar je 45.000 več kot pred krizo, stanje pa se lansko leto kljub veliki gospodarski rasti ni popravilo. Ukrep je tako še eden v seriji tistih, ki slabšajo položaj žensk, enostarševskih družin in družin z nizkimi dohodki ter ekonomsko najšibkeje potiskajo globlje v revščino. Tem ukrepom ostro nasprotujemo in vas pozivamo k podpisu peticije, dostopne na peticija.online: <https://www.peticija.online/peticija-proti-ukinitvi-dodatka-za-aktivnost-ki-materam-samohranilkam-jemlje-197-evrov>

»Petico podpisujem, ker za razliko od multinacionalk, tujih držav in orožarskih podjetij mame samohranilke v parlamentu nimajo lobistov niti zaščite politike.«
Anonimna podpisnica peticije

Poziv sestavil Inštitut 8. marec

Epilog

Le teden dni zatem, ko so poslanci_ke dali zeleno luč odpravi dodatka za delovno aktivnost, ki ga bodo odvzeli najrevnejšim predstavnikom naše družbe, niso imeli težav s potrditvijo predloga Ministrstva RS za javno upravo, ki je pripravilo spremembe Zakona o državnem zboru in spremembe Zakona o poslancih. Pod predlog se je podpisalo 74 poslancev in poslank (podpisov niso prispevali predstavniki_ke poslanskih skupin Nove Slovenije in Levice). Če poenostavimo, to pomeni več privilegijev in debelejšo denarnico za poslansko srenjo. Če bodo predlogi sprejeti, se bo nadomestilo plače izplačevalo že za en dan poslanske službe, torej bodo v tem primeru črtali določbo, po kateri poslanec nima pravice do nadomestila plače, če mu funkcija preneha pred potekom šestih mesecev od izvolitve: »Pravice poslancev morajo biti določene na ustrezen način, ker vplivajo na kandidiranje oseb za poslance in

Rain-in-the-Face

s tem tudi na izvajanje zakonodajne oblasti. Namen nadomestila je zagotovitev socialne varnosti poslanca. Ta namen mora biti v osnovi zagotovljen tako v primeru kratkega kot v primeru dolgega mandata.«
Na mizi sta tudi obračunavanje stroškov prevoza (povračilo kilometrine bo zamenjalo najnižjo ceno javnega prevoza, kar bo za nekatere poslance_ke na mesečni ravni pomenilo več kot 1000 evro dodatka) ter črtanje obstoječih zakonskih določb, ki se nanašajo na samodejno prenehanje mandata v primeru nezdružljivosti poslanske funkcije s pridobitno dejavnostjo. To področje bi po novem urejale določbe Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije. Po prenehanju mandata bodo dobili še uradni naziv bivši poslanec_ka, kar jim bo denimo prineslo pravico do udeležbe na državnih slovesnostih z vso protokolarno magijo. Na novo bi se opredelila tudi pravica do najema službenega stanovanja, kjer bodo po novem oproščeni plačevanja bonitet. Najemnina, ki jo plačujejo poslanci_ke, je že v osnovi vsaj za polovico nižja od tržne. Nekdanji direktor davčne uprave Ivan Simič je za Dnevnik komentiral:
»Šlo bi za privilegij poslancev, saj mora davčni zakon vse davčne zavezance obravnavati enako. Res je, da poslanci sprejemajo zakone in lahko za sebe izglasujejo oprostitev plačila dohodnine, kar so že storili pri poslanskem pavšalu. Menim pa, da bo v tem primeru šlo za neustavno ureditev, ki bo poleg tega še nemoralna. Danes FURS na podlagi veljavne dohodninske zakonodaje, ki so jo sprejeli poslanci, obračunava boniteto od nastanitve delavcev v kontejnerjih, sobah ali stanovanjih na tujih gradbiščih. Te odmere gredo v visoke zneske, poslanci pa bi se radi oprostili plačila tega davka. Mene bi bilo sram.«

Jean Nikolič

IZ DNEVNIKA 18-LETNE SARE

Foto: osebni arhiv

JAN FEB MAR APR MAY JUN JUL AUG SEP OCT NOV DEC
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Kot zabavno mora bit, če si kontrola na busu. Maš slab dan in si rečeš to mi deli, dajs bom spet Soro najdu na 6ki. ITAK.

Bus je bil skor prazen! Ja pa nek mali in par babic, k so šle iz žal. Poslušam November rain sred Aprila, torto mam na sedežu zavr. pa nogo nekat tko namontirano, da če bi bus ful zabremal, bi pojedla svoje koleno. Vse kul. Iiiin vidm svojga frenda kontrolerja. Tisto, da sm mu enkrat že spihala, sva že pozabla, sam zdaj je drug problem najdu. „A urbana je nafilana?“ Ne boš vrjet. Res je. „Noge pa kr tko... na plehu.“ To ni pleh. To je šipa. „A veš, da ti lahko dam kazen za to“ Ok. hold up. „A vi urbane čekirate po busih, al hočte sam mene v čužo sprant“ OD KDAJ NESMEM MET KOLEN NA ŠIPO PRED MANO NASLONJENIH. Mislm, da je tipu mal falil, da me prime za ovratnik pa fukne vn sred Aškerčeve. „Tole bo sam opozorilo... tokrat“

Kaj bo pa naslednjič? Ti men kazen za glupost, ja teb keš iz Monopoly-ja. „Ok šefe“. Tok grdga pogleda še moj fotr ni zmogn. Šla sta iz busa, še preden bi potekirala tanga, k je ležu na treh stolih uzad pa se mi smigu v glavo. Bit kontrola je pornoje RES ZABAVNO.

IT'S ALL GONNA BE FINE.

NA PRAGU

Počasi misel
teče
skozi staro

vas;

Sama
s sabo
se sporeče,
kam
jo je
odnesel čas;

Pred njo
skrito ogledalo,
vedno tišji
glas;

Se preteklosti
odreče,
izbriše si
obraz.

Gaj JC
klicsrca.com

NOVA KRILA

NADEL SI BOM NOVA, ŠIRNA KRILA,
SE DVIGNIL VISOKO NAD TA KOKOŠNJAK;
SAJ KDOR VISOKO LETA, LAHKO VISOKO TUDI OSTANE,
JE TAM GORI BLIŽJE SLADKE BOŽJE MANE,
JE HLADNEJE, TE NE PEČEJO TAKO ZELO ČLOVEŠKE RANE,
RAZBRAZDANE OD ZEMELJSKIH BIRIČEV BREZ POSLUHA,
JIM JE POEZIJA MODNA MUHA,
KI NI VREDNA KOSA KRUHA.

BARJANSKI

JØNNE
KARLSSON

KDO TI PODA ROKO, KO NIMAŠ NIČ?

Spodaj zapisana zgodba se je zgodila po treh mesecih dela v Društvu Svit Koper. Zaposlena sem kot javna delavka in želim z vami deliti eno od lepih doživetij s tamkajšnjimi ljudmi. Veste, veliko je mnenj, da se pri nas dogajajo slabe stvari, da se vrstijo kraje, nasilje in v glavnem sam kašin.¹ Za marsikoga smo zaposleni tam samo podporniki droge in zagovorniki odvisnikov. Mnogokrat pa so to pač ene balalajke, ker ljudje ne poznajo celotnega ozadja. Niti jih ne zanima. In ja, zavedam se problematike s tega področja, a razumem tudi ljudi, ki se vsakodnevno borijo z odvisnostjo in sami s seboj. Mnogo njih, uporabnikov, kot jih imenujemo, je neizmerno velikih, poštenih, toplih ljudi, ki se vsak po svoje trudijo. Kdo ti poda roko, ko nimaš materialnih stvari za pokazati? Ko si samo ti in ni nič drugega? Veste, kdo? Ljudje, ki razumejo življenje in dejstvo, da sočloveku stojiš ob strani – če lahko – ne glede na vse. Uporabniki društva Svit so običajni ljudje, kot jaz in vi, marsikdo pač ni sposoben videti dlje od svojega nosu in goji omejujoča prepričanja in ima določene predsodke. A nekomu morda preprosto ni mar in sam sebe prepriča, da so si vsi za vse sami krivi. Saj s tem se celo strinjam, vsak se sam odloča, kako, na kakšen način in zakaj bo živel. Ampak zato še ni treba obsojati ali ljudi ovrednotiti za manjvredne. Ste vi boljši zato, ker imate hišo in avto? Ali ste bolj pametni, ker imate certifikate in diplome? Ne vem, ste morda boljši zato, ker javno podarjate denar Unicefu? Veste, naši uporabniki donirajo vsak dan. Dajo del sebe, svojega časa, talenta, podelijo hrano, cigarete, tablete in še kaj. So tako dobre duše, da tudi če bi imeli eno samo majico in še tisto oblečeno, bi jo za druge slekli. Brez pomisli. Zato ker niso egoisti in ker vedo, kaj je bistvo življenja. Vedo, da ni bistvo, kar pokažeš, da imaš. Ni pomembno tisto na zunaj, ampak kar si in nosiš v sebi. Premorejo toliko dobrote, sočutja in topline, da jih težko vidiš še kje na enem mestu istočasno. Zato ker razumejo, da je oseba ob tebi človek in da je enako vreden, samo zato, ker je in živi. Vsi si med seboj pomagajo in najbolj pomembno je, da nihče ni lačen, žejen, bos in nag. No, da ne bo vse skupaj zvenelo kot ena sama lepa pravljica, povem še to, da je velikokrat prisoten kreg in pade tudi kakšna na gobec. Ampak zakaj? Ker so ... ja, včasih tudi živčni, jezni, prestrašeni, ampak v bistvu iskreni in direktni. Res je, da se ne bo zgodilo, da kdo komu kaj ostane dolžan. Če se zgodi zamera, hitro pospravijo svoj ego na stran, in če je potrebno, se tudi ponižno opravičijo. Ni nadutosti in vsesplošne vzvišenosti, gredo naprej in tako je ponovno prisotno dejstvo, da nihče ne ostane lačen in bos. Sem izvedla en zanimiv eksperiment. Opis v nadaljevanju, da nimam kam iti, ni resničen. In zakaj sem to naredila, razložim kdaj drugič. Obe dotični osebi v resnici nista poznali celotne realnosti mojega položaja.

Na kratko ... kličem dolgoletnega znanca, bi rekla prijatelja, da nimam kam iti in sem ostala brez strehe nad glavo. Če mi lahko pomaga. Res je to, da se nisva slišala pogosto in da nimava rednih stikov, recimo, da bi vsak mesec štirikrat šla na kavo ali kaj podobnega, pa vendar. Vprašam za pomoč, na kakršen koli način, samo da bi imela kje prespati za dan ali dva, kasneje bom že. Povem, da sem brez denarja. Naj omenim, da je ta,

seveda sedaj bivši prijatelj, dobro situiran, razgledan, z visoko izobrazbo. Kaj se je zgodilo? »Ja. Seveda,« reče in besedno izrazi vso možno podporo in pokaže veliko mero razumevanja. Pove, da bo premislil, kaj in kako narediti, da mi pomaga. »Te pokličem v roku ene ure,« še pripomni.

Odložim telefon in zanima me, kakšno rešitev zame bi lahko imel. No, na telefon se kasneje ni oglasil še cel dan. In niti drugi dan. Na SMS ni odgovoril. Počakam, morda je zaseden, služba in razne obveznosti. Morda je izgubil ali kje pozabil telefon. In saj ne morem od človeka pričakovati, da sem na prvem mestu. Čakam.

Hkrati se še isti dan, ko sem opravila klic, pogovarjam z drugo osebo. Z enim izmed naših uporabnikov in povem za »svojo situacijo«. Nisem mogla verjeti temu, kar sem slišala. »Alora, kje si? Pridi z mano, k meni. Boš pri meni kak dan in kasneje urediva naprej. Veš, nimam veliko prostora, ampak se bo že našel. Bom vrgel ven iz te buže² nekaj stvari, itak jih ne rabim. Upam, da ne pride še kdo, ker bomo eden na drugem.«

Vam povem, človek dobesedno ne ve, kaj bo jutri jedel, nima financ, bori se z odvisnostjo ali dvema, tremi ... Sploh ne vem, kako se prebije čez mesec, ne znam si niti predstavljati. In je pripravljen pomagati sočloveku v stiski. Takoj sem razložila, da v resnici ni potrebno, se zahvalila, da je pokazal veliko srce, in nisem vedela, naj se zjočem ob teh dejstvih ali naj bom vesela, ker obstajajo srčni ljudje.

In se vprašam. Kdo je sedaj tu ČLOVEK? Naš uporabnik ali moj prijatelj?

Prosim vas, ne sodite, ne krivite in ne podcenjujte ljudi okoli sebe. Sprejmite nekoga, ki ni po vašem standardu, in razumite, da se lahko zgodi dogodek ali več njih, ki nas zaznamujejo, da smo, kjer pač smo. To še ne pomeni, da je nekdo slaba in nezaupanja vredna oseba. Nikoli ne vemo, kaj in zakaj se je nekomu zgodilo. Vsak ima svojo zgodbo in bije bitke znotraj sebe. In iskreno, zelo nas lahko preseneti, kdo nam poda roko, ko smo sami v situaciji, da potrebujemo pomoč. Veste, ta prijatelj bi lahko enostavno rekel, *ti plačam hotel za dve noči ali ti dam šotor, ne vem ...* Vsekakor menim, da bi lahko lažje našel rešitev kot uporabnik. On je moral razmisliti o tem, kaj in kako, uporabnik pa sploh pomislil ni, ampak je imel rešitev tukaj, zdaj in takoj. Zavedam se, da ima vsak izmed nas svobodno voljo in se vsak sam odloča, ali nekomu pomagati ali ne. Spoštujem vsakega posameznika, ne sodim niti tega prijatelja zaradi tega, kar je naredil ali ni, vendar v takšnih primerih se izkaže, koliko si res pripravljen storiti v dejanjih in biti (dober) človek. Zamislite si njegove občutke in reakcijo, ko je dobil SMS-sporočilo, da v tej zgodbi ni resnice, in zahvalo ob ugotovitvi, da njegov kontakt ne ostane v imeniku mojega telefona. Upam, da sva se iz tega oba kaj naučila. Uporabnik pa je z velikim veseljem in odprtim srcem dobil ter sprejel novo prijateljico.

Tamara Andrašič

¹ nered, kaos

² luknja

Gostujoča kolumnistka:

Jerneja Munc

AH, TA DANAŠNJA MLADINA

Pred kratkim mi je nekdo dejal, da so mladi pa res leni. Nič nočejo delati. Kar zapuščajo slabo plačana, izkoriščevalska delovna mesta. Namesto da bi garali deset ur ali več za mizerno plačo, tako kot to počnemo delovni odrasli. Potem pa ne moremo dobiti menjave in moramo delati nemogoče dolge urnike, na delu ostajamo z vročino in bolečimi hrbti, izgorevamo zaradi preobremenjenosti, stresa, slabe volje, pa še kaj bi se našlo. Vse to baje, ker mladi nič ne delajo ...

Tako bi se nadaljevalo, pa se je nekaj v meni uprlo in sem monolog prekinila. Poznam drugačne mlade. V zadnjem času imam srečo, da sem veliko v stiku z njimi. Vidim, da so ustvarjalni, delovni, polni žara in zagnanosti. Mogoče poznam tiste redke, kaj pa vem. Vam jih bom pa predstavila. V mislih imam mladega umetnika, mojstra kovanja besed, igre in glasbe. Ko vzame v roke kitaro in se postavi pred mikrofona, nikogar ne pusti hladnega. Vsakič znova me presune s svojim iskrenim kovanjem stihov, ki nastajajo kar tam sproti. Reče dajte mi besedo in potem iz besede nastane cela pesem, ki je duhovita pa še ozavešča. Nikoli ga nisem videla slabe volje, zamorjenega, jamrajočega. Okoli sebe širi smeh, prijetno vzdušje. Občutek imam, da ve, kaj bi v življenju rad počel, in ga to osrečuje.

Naslednji je tudi glasbenik. Igra kitaro v svojem bendu, obvlada tudi bobne, piše glasbo, aranžmaje in besedila. S skupino resno delajo glasbo, veliko vadijo, trudijo se biti boljši. Pet jih je. Po mojem laičnem mnenju gredo lahko ob bok mnogim starejšim glasbenikom. Ko zaigrajo, ne morem ostati pri miru. Aja, stari so 19 let. Na odru pijejo vodo, nisem jih videla s pivom v roki in pred nastopom ne gredo na »džojnt«. Kdo od »ta starih« se lahko pohvali s tem? Poleg tega pa še pomagajo prostovoljno v mladinskem centru. Pa dekle, staro 17 let, ki ima za sabo res težko zgodbo. Sama ustvarja čudovito glasbo, piše besedila, igra, poje. Tudi ona prihaja redno vadit v večernih urah. Hodi še v šolo in je odličnjakinja. Želi si postati doktorica kemije.

Pa skupina uličnih mladinskih delavk. Večinoma so študentke. Poleg rednih študijskih obveznosti hodijo na teren in delajo z mladimi, ki se zadržujejo tam. Z njimi preživljajo prosti čas koristno, se pogovarjajo, jim nudijo podporo v stiski in jih še kam usmerijo. Pa ne samo to. Sodelujejo pri raznih projektih, pomagajo v mladinskih centrih. Vse delajo tudi prostovoljno. Navdušuje me njihova energija, zagnanost, o svojem delu razmišljajo, se izobražujejo. Če pomislim, v kakšnih situacijah se znajdejo, bi rekla, da se marsikateri odrasli ne bi znal ustrezno odzvati. Njihov vodja je mladinski delavec z veliko črko. Mladi ga obožujejo. Izjemno delaven je, hitro se obrne, kadar pride težava, reče bomo že rešili. Tudi on v prostem času igra električno kitaro. Hm, če pomislim, res ne bi mogla reči, da je len.

Na misel mi prideta tudi dve mladi filozofinji. Ena je pravkar magistrirala, druga pa je še študentka. Pripravljata krožke praktične filozofije. Imata idejo, da je filozofija lahko blizu

vsakomur. Z nami, ki nimamo pojma, kaj so veliki filozofi pametnega povedali, debatirata o filozofiji. Ustanovili sta svoje društvo, ker si svojo idejo želita širiti. No, ti dve mogoče res samo nekaj filozofirata in nič ne delata. Lahko pa rečem, da se za to zelo trudita.

Zadnjič sem govorila s prostovoljcem, mladim fantom, ki druge mlade uči robotike in programiranja. Poleg rednega dela vsak teden več prostovoljnih ur nameni tistim, ki jih zanima računalniški svet. Tudi on o svojem delu razmišlja, želi vedeti, kak vpliv ima na mlade. Znanje, ki jim ga predaja, je za njegove učence lahko uspešna poklicna pot. Pa še drug prostovoljec. Kljub temu da se včasih težko znajde v socialnih stikih, prihaja redno v mladinski center. Ste že kdaj poskusili rešiti Rubikovo kocko? Meni še nikoli ni uspelo. Mi je pa pokazal, da obstaja več načinov in se lahko naučiš. Kar nekaj mladih je skupaj z njim to preizkusilo. Z mladimi kdaj tudi kuha ali išče zaklad. A veste, za to je potrebno kar nekaj poguma.

Potem se spomnim mlade punce, ki velikokrat kar sama od sebe pride in pripravi kuharsko delavnico. Danes bomo pekli piškote, kdo bi palačinke, jih bomo skupaj spekli. Pa druga, ki je pravkar postala dijakinja in je prišla povprašat, če bi lahko postala prostovoljka. Vas zanima, kako naredite zmajski jajca? No, vam bo ona pokazala. Obe sta zelo vestni v šoli, nič ne vem, da bi bili strašno leni.

Stiki z vsemi temi mladimi so mi res v veliko veselje. Rada gledam, kako uživajo v tem, kar počnejo. Kako navdušeni so, če nekdo opazi njihov trud. Kako jim zažarijo oči, če jih pohvališ, če se zanimaš za njihovo delo. Kako potem še bolj zagnano delajo. Seveda so tudi mladi, ki so leni in ki nič ne delajo, samo tudi odrasli smo taki. Pa tudi to drži, če mi vidimo, da so leni, da nič ne delajo, potem taki tudi bodo.

Saj veste, baje je že Sokrat govoril, da so mladi grozni, ne spoštujejo odraslih, se neprimerno obnašajo, bla bla. Sprašujem pa se, zakaj naj bi nas spoštovali. Kaj tako krasnega smo naredili? Je slabo plačano delo za šankom, za tekočim trakom, za blagajno prihodnost, ki si je želimo za mlade? Niso mladi tisti, ki slabo plačajo ali ki izkoriščajo. Mi odrasli smo tisti, ki to dopuščamo, in ni prav, da kažemo s prstom nanje. Oni si upajo iti svojo pot. Upajo si pustiti slabo službo in iti drugam. Kar vi starci ostajajte tukaj z vročino in bolečimi hrbti. Jaz se z njimi strinjam. Kolikokrat ste se vsi vi pridni delavci, ki dopuščate izkoriščanje, ustavili, stopili skupaj in zahtevali? Kaj ste vi sami naredili za to, da vas dobro plačajo, da greste lahko na bolniško? Ste kdaj pomislili, da bi vi sami naredili enako kot ti mladi, ki kar gredo?

Jaz upam, da bo še več takih mladih, ki ne bodo želeli delati za mizerne plače. Takih mladih, ki bodo razmišljali, kaj jih veseli, in šli po svoji poti. Ki ne bodo pristali na izkoriščanje. Mogoče to ne bo najlažja pot niti ne najbolj ravna. Bo pa njihova, in prav je tako.

ADRIATISKA HAVET

VETRIČ JE TIHO ŠUMLJAL,
NA TERASI NA JADRANU SVA SE LJUBILA,
ŠVEDSKO DEKLE IN JAZ.

DU ĀR MIN SLOVENSK POJKE,
SI MI TIHO ZAŠEPETALA NA UHO
IN JAZ SEM TE OBJEL.

JAG ĀLSKAR DEJ, SI ME UČILA
IN JAZ SEM TI NEŽNO DEJAL:
LJUBIM TE, VOLIM TE, SAKAM TE.
LE ENO NOČ JE TRAJALA NAJINA VROČA LJUBEZEN.

IGRALA JE KLAPA *SEDAM MUŠKETIRA.*
VROČE SVA SE LJUBILA V TIHI NOČI,
GOODBYE, MY LOVE, GOODBYE,
SI REKLA IN MI POMAHALA V SLOVO.

ČRTOMIR CLONSKY

Kraljevi recenzor:

KINO ŠIŠKA: ORLEK, 5. 10.

Napisati nekaj novega o Orlekih je pač nemogoče, toda ko se je koncert začel s komadom *Perkmandeljč*, so mi skočili lasje pokonci in vse kocine po telesu so se mi naježile. Takrat je bilo vsakemu v dvorani jasno, da to ne bo navaden koncert. Okej, praznovanje 30-letnice njihovega obstoja ... (mar čas res tako hitro teče?). Kateri komad na koncertu je bil najbolj jurišni? Vsi po vrsti so bili totalka. Noro. Odbito. In še pomoč gostov: dve plesalki (balzam za oči), 6pack Čukur (mitraljez), Pihalni orkester Zagorje (bombaši) in Matjaž Javšnik (turbulenca). Ko vse to pomešam z Orleki, je to apokalipsa. So se tla zares tresla ali pa se je le meni zdelo? Je bil to rock, blues, pank? Je bila to kmečka veselica? Je bila oberkrainer poskočnica? Mater, to je bil golaž vsega tega. Polno skakanja, plesanja, smeha in solz, vsaj pri meni se je vse to mešalo iz sekunde v sekundo. Tako norega koncerta že dolgo nisem doživel.

Napisati nekaj novega o Orlekih? Velikokrat jih poslušam na *YouTubu*, vendar v živo ... računalnik se skriva. Devet jih je v bendu (vsaj toliko sem jih jaz videl), in ko se ta čreda zapodi v

Foto: Luka Rifelj, Facebook

inštrumente, se poslušalcu dobesedno zmeša. Dve uri nabijanja pa še vedno premalo. Če bi ves teden ostali na odru, bi še vedno bilo premalo. A nekaj vem, naslednjič bom za koncert oblekel večje hlače, da bo dovolj prostora za kocine po nogah. Kinu Šiška se zahvaljujem za akreditacijo.

Taubi

KINODVOR: NE BOM VEČ LUZERKA

Ne bom več luzerka je film o današnjem svetu, ki je pobral najslabše iz kapitalizma in se ni rešil najslabšega iz komunizma, pa tudi kakovosti enega ali drugega sistema ne zna izkoristiti. Prikazuje življenje mladine, ki niti ne ve, kaj bi rada bila, kaj šele da bi to postala. Film je bolj kritika sistema kot zgodba likov v njem, je soliden proizvod domače produkcije. Ni pa film po mojem mnenju noben presežek, celo med domačo konkurenco. Ker pa imam rad slovenske filme, glasbo itd., sem vesel vsakega izdelka, ki ni polom. In ta definitivno ni.

Nesmrtni #823

Foto: arhiv Kinodvora

SNG DRAMA LJUBLJANA: SALOMA, 28. 9., VELIKI ODER, REŽIJA: EDUARD MILER

Irski dramatik Oscar Wilde je postavil to tragedijo v Judejo, v začetek našega stoletja. Duhoven Johanaan, po Bibliji Janez Krstnik (Igor Samobor), se bojuje s Salomo, fatalno, obsedeno, čutno žensko, princeso Judeje, ki jo igra Polona Juh. Vidnejši vlogi sta še tetrah Herod (Gregor Baković) in Salomina mama Herodiada (Alojz Svete). Za interpretacijo in igro težka drama, ki ima kar nekaj svetlih trenutkov.

Režijsko mi je všeč sam začetek, denimo stolp, v katerem je zaprt Johanaan, v njem je odsev Salome, kri je vsepovsod. Odličen je monolog tetrah Heroda, ko brezupno našteva vse bogastvo, ki ga ponuja Salomi v zameno za zahtevano glavo Johanaana. Ljubizen in duhovnost gresta z roko v roki, a obsedenost, uveljavljanje moči in oblasti vodijo v pogubo. Saloma ima čare, nadvlado. Herod jo hoče zase, drugim ne pusti blizu, zato postane maščevalna, blazna.

Polona Juh Salomino vlogo odigra lahkotno, Gregor Baković bi morda lahko dodal še malo več ostrine in hlapčevstva do Salome. Igor Samobor ne izstopa preveč. Zelo prepričljivo, elegantno, ponosno Alojz Svete odigra vlogo Herodiade, Salomine matere. Igra še Valter Dragan (jud, barbar), ki trdno stoji za vlogo. Režijsko so morda igralci_ke prevečkrat prepuščeni sami sebi.

Polona Juh in Igor Samobor

Foto: Peter Uhan

Naj še enkrat omenim, da je predstava težka, tako za igralce kot za gledalce. SNG Drama Ljubljana se zahvaljujem za podarjeni vstopnici.

Barbara Jozelj

CVETLIČARNA: HINDI ZAHRA, MUSICOLGY BARCAFFE SESSIONS, 26. 9.

Disciplina ni ravno moja močna točka, zato vtise zbiram z malce zamude, pa vendar. Hindi, multiinstrumentalistka in kantavtorica berberskih korenin, s prepoznavnim, blagovnočnim vokalom, se je po štirih letih, ko je v okviru festivala Druga godba nastopila na velikem odru Kina Šiške, ponovno ustavila v Ljubljani, tokrat na svoji svetovni turneji v klusko obarvani sceni Cvetličarne. Prostor ni ravno pokal po šivih, vendar je prispeval k ravno prav intimni atmosferi.

Hindi je nastop skupaj s petčlansko skupino odprla s pesmijo Oursoul z albuma Handmade, sicer izdelka, ki sega v leto 2010. Poleg nespornih favoritov Beautiful tango in Imik Si Mik je v

nadaljevanju predstavila komade z albuma Homeland (2015). Dream, denimo, pa Broken ones in La luna kar silijo k poplesavanju in sproščanju. Prepričajo s svojimi elementi življenjskosti in drobcev vsakdana, pomešanih z brezdanjimi vzporednimi pokrajinami. Ta energična izvajalka je znana po blagovnočnem vokalu, v katerega vplete elemente bluesa in soul funka. Izrazit pa je tudi njen izvrsten občutek za melodičnost. Primerno podprta s spremljajočim bendom s solidno uro in pol nastopa ni razočarala. In se že veselimo morebitne ponovitve v prihodnosti.

MG

Hindi Zahra

Foto: osebni arhiv

023
KRALJI
ULICE

KINODVOR: VISOKA DRUŽBA

Režiserka Claire Denis pravi, da je Visoka družba njen najbolj topel in nežen film, sicer pa je precej znana po filmih z nasilno vsebino. Meni se ni zdel ne eno ne drugo. Prej pretenciozna kopija *Von Trierja*. Veliko seksa, pohabljanj, kar me ne moti, če ima smisel, ki ni sam sebi namen. Nekaj je bilo luštnih – a spet klišejskih in že videnih – simbolik podobnosti vesolja in velikega poka z maternico in orgazmom vred, črna luknja je pa sploh kar samoopisljiva simbolika. Ali pa preprosto nisem vaje avtoričinih del, kdo ve. Kinodvoru se iskreno zahvaljujem za podarjeni vstopnici.

Nesmrtni #823

Foto: arhiv Kinodvora

TATU ZGODBA

Včasih besede niso potrebne. Včasih slika pove veliko več. Tatu: zelena pentlja kot simbol duševnega zdravlja.

Sašo

Foto: JN

PRAVLJICA ZA LAHKO NOČ: DVORNI NOREC

Iz vseh se moraš delati norca, reče kralj ukazovalno. Dvorni norec pogleda kralja iz svojega sklonjenega položaja in pomisli *tukaj sem na razgovoru za službo, za položaj dvornega norca, v vsej svoji opravi*. Kralj nadaljuje. Hočem, da se ljudje delajo norca iz norca in norec norca iz ljudi. Njegova pojasnila so bila jasna. Zdaj pa me spravi v dobro voljo, reče kralj, ki je nejevoljno sedel v svojem nič kaj udobnem zlatem prestolu. Dvorni norec, ki je bil že na pogled tako smešen, da so se mu vsi vedno smejali, je bil prvič v zadregi. Nejevoljen kraljevi obraz je utrujeno in zaskrbljeno strmel vanj s prosečim pogledom po razvedrilu. Videl je že vse. Ničesar novega ni pričakoval, a je vseeno upal, da je ta dvorni norec malo bolj izviren, saj je konec koncev še mlad in se mu vsi vedno smejijo.

Norec je poskočil, da so zacingljali zvončki na njegovi kapi in copatih. Naredil nekaj prevalov in poskokov, iz žepa potegnil flavto in z opojnim zvokom skozi špranje debelega zidu privabil metulje. Kralj je ponorel in pobesnel in se začel dreti *mrčes, mrčes, stran s tem nagravžnim mrčesom*, medtem ko so pisani metulji krožili nad zvokom iz flavte. Dvorni norec je takoj prenehal in metulji so izginili tako hitro, kot so se prikazali. Kralj je že dvignil roko v gesto stražarjem, da bi dvornega norca odstranili, ko je ta naredil stojo na glavi in se postavil na trepalnice. *Hmmm, slišal sem že za to, a sem mislil, da je to le metafora*, začudeno odgovori kralj in pomaha stražarjem, naj se umaknejo.

Foto: Momentmal, Pixabay

Dvorni norec je stal negibno na trepalnicah, kot se je le dalo dolgo, in dal misliti kralju. Pozabil je na metulje, melodije. Vojne, ki so čakale na njegove ukaze, so se ustavile in ljudje so začeli igrati karte in kraljeve igre. Počasi je kraljevina razpadla. Zaradi enega norca, ki je bil skoraj ob službo, še preden jo je na dvoru dobil.

Nedeljka

ZDRAVILO ZA BOLNO DRUŽBO: FILOZOFIJA IN ZGODOVINSKI SPOMIN

Predstavljajmo si, da smo si pred časom kupili ali pa smo dobili v dar par nogavic. Ko so se te nogavice prvič strgale, jih nismo vrgli proč, ampak smo jih zakrpali. Ko so se naslednjič strgale, smo jih spet zakrpali. In tako naprej, dokler nismo nekega dne med ogledovanjem teh nogavic uvideli, da so samo iz krpic in da ni od prvotnih nogavic ostalo nič.

Podobno lahko nekega dne, ko premišljujemo o sebi, uvidimo, da ni od nas z dneva, ko smo se rodili, ostalo nič. Da smo se torej tako zelo spremenili, kot so se spremenile nogavice iz našega uvoda. Od tega uvida ni daleč do vprašanja, kdo pravzaprav smo. Seveda smo vse, kar smo izkusili, vse svoje spremembe, vsa svoja osebna zgodovina. Pravzaprav pa smo spomin na to zgodovino. Smo ta zgodovinski spomin, ki je torej edini način, na katerega to, česar ni več, je, obstaja. Na vprašanje, kdo pravzaprav smo, torej ne moremo odgovoriti brez spomina na svojo osebno zgodovino.

Od vprašanja, kdo pravzaprav smo, pa ni daleč do vprašanja, kdo pravzaprav smo kot ljudje. Tudi na to vprašanje pa, podobno kot v primeru prvega vprašanja, ne moremo odgovoriti brez spomina na zgodovino človeka.

Da poznamo zgodovino – svojo osebno in zgodovino človeka –, je torej nujno za to, da si lahko odgovorimo na vprašanje, kdo pravzaprav smo in kdo pravzaprav je človek. Ti vprašanja pa sta tudi sami neka nujnost – prej ali slej se porodita vsakemu človeškemu posamezniku. Kajti gre za filozofski vprašanje, se pravi za to, da postavimo pod vprašaj to, kar samoumevno smo in je človek, oziroma gre za to, da avtonomno spreminjamo sami sebe (svoj jaz), v smislu, da postajamo svoja boljša različica – prav to pa je tisto, kar nas vzpostavlja kot ljudi, tisto, po čemer se ločimo od drugih živali.

Seveda v družbi, kakršna je današnja zahodna družba, ukvarjanje s filozofijo in zgodovino – svojo osebno in filozofijo in zgodovino človeka – velja za družbeno nekoristno delo. Kajti gre za družbo v dobi tehnike in tako človek kot njen član tako rekoč ni več tisti, ki avtonomno deluje, ampak tisti, ki preprosto izvaja opravila, ki jih predpisuje tehnični sistem, ki od njega zahteva, da proizvede kar največ ob kar najmanjši porabi sredstev. Toda takšna družba je tudi bolna družba, ki s tem, ko omalovažuje filozofijo in zgodovinski spomin, omalovažuje prav tisto, kar bi jo lahko pozdravilo. Zatiska si torej oči pred resnico in drvi v samouničenje, namesto da bi pogledala resnici naravnost v oči in se začela zdraviti. To pa bi pomenilo – pravzaprav kaj? To bi pomenilo najprej uvajanje (več) filozofije in tudi zgodovine v razne ustanove (kar se sicer v določeni, toda še vedno nezadostni meri, že uresničuje). To so najprej ustanove, kjer vzgajajo in izobražujejo otroke in mladoletnike, ki jih vzgajajo tudi za dejavne člane družbe, torej šole, pa tudi na primer dijaški domovi, knjižnice in tako naprej. Dalje pa so to ustanove, kjer se ljudje znajdejo kot odvisni od pomoči drugih in kjer jih poskušajo čim prej in kar najbolje vključiti v družbo. To so najprej bolnišnice, kjer se ljudje znajdejo, ko zbolijo, se ponesrečijo, rodijo, tudi po poskusu samomora. Dalje pa so to domovi za starejše, ustanove za ljudi s posebnimi potrebami, ustanove za pomoč ljudem s težavami v duševnem zdravju, zavetišča za brezdomce in tako naprej.

Dr. Barbara Vogrinec Švigelj

Izza rešetak:

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZKPZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam bo v veselje brati ga in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjene, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Sreda, 13. maj

Vojne ne bo nikoli konec. Danes se je začela borba v naši sobi. Dalibor je namreč našel posel, za katerega je hotel pridobiti tudi mene – žal brez uspeha. Torej, šel je k psihiatru, in ta mu je predpisal en Sanval na dan. Dalibor jih seveda ni jemal, ampak jih je prodajal po ceni pet evrov za tri komade. Tako mu za tobak ne bo zmanjkalo. Razen če ... Tudi cimra jemljeta tablete, Žare jih pije in Roman snifa. Tako je Roman vsak večer zadet kot mamba, in ko gremo spat, se začne njegov pohod po omarah. Joj, raje ne. Danes ponoči sta izginila dva Sanvala. Seveda je bil takoj ogenj v strehi. Dretje. Grožnje. Takoj je bil osumljen Roman. Spravil se je nanj kot lev na kozo. Roman pa je posran začel z opravičevanjem, da ni bil on, in se zaklinjal na

mamo in svoje otroke, pa brez uspeha. Do večerje mu je dal čas, potem pa ... bombe.

Ko smo šli na kosilo, sem seveda opozoril Daliborja, da ni dobro, da bi ta zgodba prišla do paznikov, ker bi pri vsem tem najbolj zajebal in najebal prav on. Vzeli bi mu terapijo in posel bi mu propadel, na srečo se je Dalibor zavedal tega, ampak Roman se ni. Ves posran mu je obljubil tablete in mu jih tudi prinesel. Koliko je šel v dolg zaradi tega, ne vem, pa že tako je brez denarja. Tipa bodo tu ubili. Če ne tablete, pa drugi sanatorci. Jebat ga, ni dobro biti zadetek v sanatoriju. Kako bo danes trpel ponoči brez tablet, pa sam hudič ve. Ob tej sceni mi je pamet šla za dvajset let v preteklost. Jaz sem takrat dobival 3-krat 100 mg Laponexa na dan. Za razjasnitev, če si zdaj nas deset razdeli le eno 100-mg tableto, bomo zaspali kot ovce. Tako močne so. Seveda je bila takrat to edina doza, ki mi je kolikor toliko nadomeščala drogo. Jebela, jaz sem bil res zadet robot. Da sem danes še živ, pa je le božji čudež. Zato fantje ... ta posel mene ne zanima in me tudi nikoli in nikdar ne bo.

Taubi

025
KRALJI
ULICE

DRUŽENJE Z ZAPRTIMI OSEBAMI

Društvo Ekvator v okviru svojih dejavnosti spoznava življenje oseb, ki so (bile) zaprte v zaporu ali v prevzgojnem domu, ki prav tako spada v okvir delovanja Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij. Med sodelovanjem z osebami, ki so (bile) zaprte, smo zaznali_e veliko potrebo po dodatni podpori med prostimi (vikend) izhodi in tudi po prestani kazni ali vzgojnem ukrepu. Običajno nas osebe najdejo na spletu, nas naključno srečajo izven zavodov za prestajanje kazni ali pa do nas pridejo preko tretjih oseb. Na njihove pobude se vedno odzovemo in skušamo najti čas za smiselne oblike stikov.

Srečanja običajno potekajo v obliki pogovorov po telefonu ali pa nekje na kavi, čaju ali soku. Najpogosteje se na nas obrnejo zaradi pomanjkanja informacij ali raznolikih stisk, ki jih doživljajo med ali po prestani kazni/ukrepu, pa tudi zaradi pomanjkanja socialnih stikov. Pri tem ne gre za kakšno posebno obliko svetovanja ali terapije, ampak za čisto običajne, lahko bi reklo_i sprostivne pogovore, kjer posameznikom_cam, ki se obrnejo na nas, nudimo varen in podporen prostor, da se izrazijo.

Trudimo se, da smo posameznikom_cam na voljo takrat, ko nas potrebujejo. Opazili_e smo, da se na nas velikokrat obrnejo med t. i. prostimi izhodi, tik pred odhodom nazaj v zavod. Pogosto z njimi preživimo zadnje ure pred vrnitvijo v zavod, včasih pa jih tudi pospremimo do javnega prevoza. Nekatere osebe nas najdejo šele, ko kazni oziroma ukrep že prestanejo. Najbolj običajno ti stiki predstavljajo pogovore o življenju po doživetju instituciji, soočanju z zagatami ob vrnitvi nazaj v skupnost, spominjanje in hkrati izražanje jeze ali obžalovanja nad učinki, ki jih je imela institucija na življenje posameznice_ka, pa tudi spremljanje ali podporo ob kakšnih posebnih dogodkih in informiranje o obstoječih podpornih storitvah v skupnosti. Srečanja so nastala kot neposreden spontan odziv na pobude in potrebe (nekdaj) zaprtih oseb. V društvu si želimo to obliko delovanja razširiti. Želimo si, da bi se na nas lahko obrnilo vse

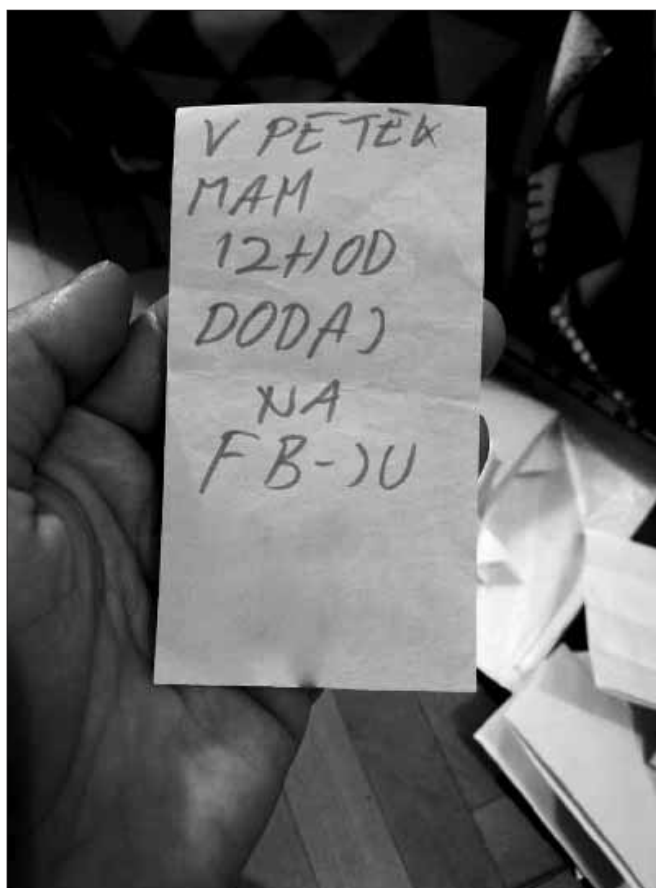

Foto: arhiv društva

več oseb, ki bi z nami (in med seboj) spregovorile o sebi, svojih doživljanjih, stiskah in svojem življenju, obenem pa si želimo, da bi za razširitev teh oblik dejavnosti imele_i tudi ustrezne pogoje.

Društvo Ekvator

RAZVEDRILO

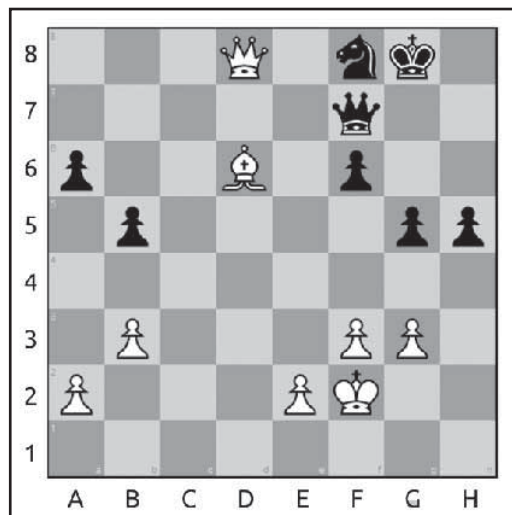
KRALJEVSKA ŠAHOVSKA UGANKA

Iz igre Anatoly Karpov (beli) – Garry Kasparov (črni), svetovno šahovsko prvenstvo 1984/85, Moskva, ZSSR.

Na vrsti je beli. Po četrti potezi črni preda igro.

Standardni algebrski šahovski zapis: pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

Pripravil: JN

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 30.

026
KRALJI
ULICE

SMS KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128. VABLJENI K SODELOVANJU!

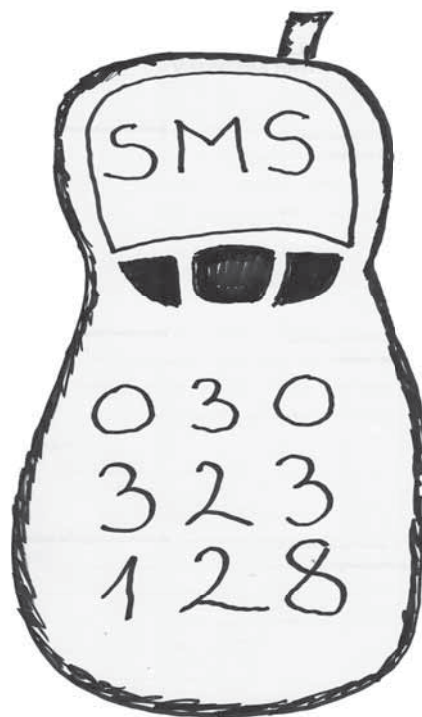
20. 9. >> Pozdravljeni, rad bi samo pohvalil gospoda, ki ponuja vaš časopis. Sicer ne vem, kako je gospodu ime, vsakič ga pozabim vprašati. Je gospod z daljšimi lasmi, srečujem ga pred trgovino Hofer v Kranju. Čudovit odnos, vsakič tudi malce poklepetava in z veseljem kupim časopis, ker je res kakovostno branje, odmaknjeno od vseh teh komercialnih sranj itd. Vse pohvale vsem, ki delate na tem, in kar tako naprej. LP Žiga

23. 9. >> Pozdravljeni, revijo Kralji ulice sva z možem kupila včeraj, 19. 9., na Ptuj pred Qlandio. Hvala za ta dar, prebrala sem jo v celoti. Res ste carji. Vse dobro vam želim. Marija

E-mail, 23. 9. >> Živjo, že skoraj cel mesec v svoji torbi nosim septembrske Kralje sem in tja, danes pa sem končno imela čas, da nekaj člankov tudi preberem. Iskrene pohvale za uvodnik! Čeprav se je tema po res napornem poletju končno malo umirila, je branje takega prispevka resnično blagodejno. Že dolgo delujem v društvu, v katerem se ukvarjamo s tematiko velikih zveri in iskanjem rešitev za boljše sobivanje. Izvajamo različne projekte, ogromno delamo s prostovoljci, ozaveščamo javnost, sodelujemo v raznih delovnih skupinah ... Do letošnjega poletja sem mislila, da je situacija slaba. Šele zdaj pa se je izkazalo, da obstaja še veliko prostora, da gredo stvari navzdol. Veliko uspehov pri delu še naprej. In uspešen začetek tedna. Jasna

26. 9. >> Čisto slučajno sem ga kupila in doma pokukala, kaj je notri. Zdaj ga čakam vsak mesec, sedem in ga preberem. Vsa čast vam, Kralji ulice. Janja

4. 10. >> Sicer redko kupujem Kralje ulice, toda tokrat bi rad pohvalil člana #341 za prijaznost in pozdravil njegovega kužka. Morda pa bi moral pogosteje poseči po tem časopisu ... Vse dobro vsem članom_icam in seveda ekipi, ki to organizira. ML

10. 10. >> Zdravo, Kralje berem že od samega začetka in vsak mesec se veselim nove izdaje. Všeč so mi anekdote s terena, življenja, vendar malo pogrešam bolj zabavne in pozitivne zgodbe, ker verjamem, da jih je veliko. Tako da bodimo pozitivni in poleg rednih zgodb se še nasmejmo vsak dan. Uspešno še naprej. Iztok

14. 10. >> Pozdrav iz Logatca! Komaj čakamo na novo številko in prodajalca pred Hoferjem. LP Darja

15. 10. >> Živjo, dons je bla v Škofji Loki pr Hoferju ena fletna punca. Zanimiv tale vaš cajtnig, pa pozdravte jo, punco. LP Aleš

GIACOMOV FOTO KOTIČEK, PORTRATI TIŠINE

<https://www.giacomodoni.com/2019/01/ritratti-di-silenzio/>

Psihiatrična ustanova Pesaro

Odprem oči, nad menoj je nebeški svod. V tišini se sprehajam po zeleni trati in skoraj nezavedno spoznam, da sem obkrožen s klopmi. Poslušam tišino. Nekaterih zgodb človeška ušesa ne slišijo, ker govorijo neposredno naši duši. V tišini. V sebi imamo vedno vse odgovore, ki jih potrebujemo, toda včasih nimamo poguma, da bi jih upoštevali.

Pogledam prazne kamnite klopi, ki jih je zdrobil zob časa, in si zamišljam bolnike, ki so jih nekoč koristili; tiste, ki so sedeli, da bi gledali v nebo, in tiste, ki so tam ležali, da bi si odpočili. Predstavljam si, da nekateri, prekrivajoč svoj obraz z rokami, zavedno niso želeli gledati v modri svod neba. Predstavljam si križajoče oči, dotikajoče roke, besede, ki potujejo v ušesa. Predstavljam si zgodbe. Čustva. Smeh. Rastline. Želje in upanja. Fotografiram in si predstavljam te ljudi. Želim si oživiti zgodbe, ki so jih živeli. Zbiram portrete tišine s človeškimi čustvi znotraj njih. Klopi so več kot le pohištvo. Klopi povezujejo posameznike in čustva.

Giacomo Doni

Prevod Jean Nikolič

Foto: Giacomo Doni

Foto: Giacomo Doni

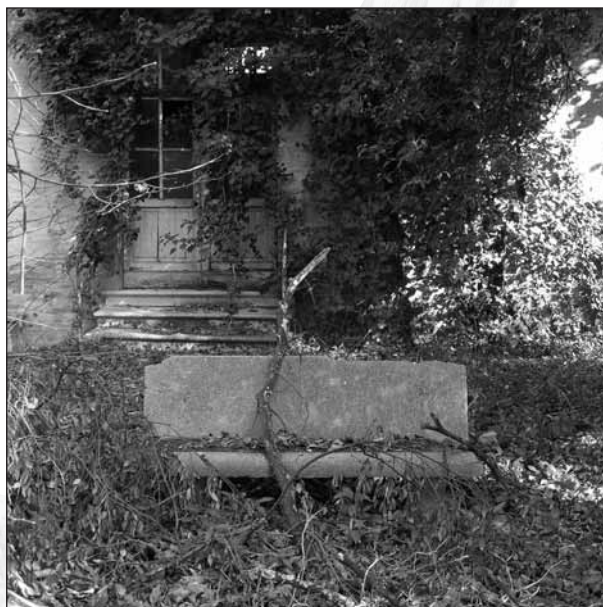

Foto: Giacomo Doni

Foto: Giacomo Doni

Foto: Giacomo Doni

(BREZPLAČNI) DOGODKI

Javna pobuda: Obbleci ulico 2019
Prihajajoči hladni zimski dnevi ne pomenijo za vse enako. Medtem ko nam nekaterim pomenijo zabavo na snegu, smučanje, praznične večerje, gretje pod toplo odejo, so med nami tudi takšni, ki jim takšni dnevi predstavljajo predvsem stisko in mraz. V Plesnem mestu smo se tudi letos odločili, da vas spodbudimo k pomoči tistim, ki jim je čez zimo posebej hladno. Zagotovo imate doma kakšno odvečno jakno, bundo, plašč, kapo, rokavice, zimske čevlje ... Prinesite jih na Kongresni trg 9. novembra med 9. in 13. uro. Dobimo se pri paviljonu, ki nam bo nudil streho v primeru slabega vremena. Po vzoru večjih mest smo se odločili obleči ulice, natančneje drevesa na ulicah. Z vašo pomočjo jih bomo oblekli

v jakne, plašče in bunde vseh velikosti, ki bodo po dogodku našli mesto pri tistih, ki na ulici kraljujejo tudi pozimi, oblačila pa bodo našla nove lastnike tudi s pomočjo raznih humanitarnih organizacij. Ideja in koreografija: Maruša Krušič. Izvedba: Plesno mesto in MOL.

Tudi starost je lahko lepa – dr. Alenka Oven, 6. novembra ob 18.30. Knjižnica Bežigrad, dvorana
Starost v zadnjem času pogosto povezujemo z zadnjimi dnevi življenja. Še posebno težko obdobje nastopi takrat, ko se pojavijo prvi znaki opešanosti in nenadna odvisnost od oskrbe drugega. Spremembe v družbenih vrednotah, družinskih strukturah in nepoznavanje svojih zdravstvenih in socialnih pravic socialne stiske še povečujejo. Se sploh zavedamo, kakšne socialne pravice nam pripadajo in na koga se lahko obrnemo ob prvih težavah v starosti? Na srečanju bomo skozi pogovor ugotovili, da je starost lahko tudi lepa, če le poznamo svoje pravice in storitve, ki so nam na razpolago. Z nami bo dr. Alenka Oven, direktorica Inštituta za dolgotrajno

oskrbo, avtorica knjige Potrebujem oskrbo. Kaj pa sedaj?

Barbara Celjska. Črna kraljica – dr. Daniela Dvořáková, 18. novembra ob 18.00. Knjižnica Otona Župančiča, 3. nadstropje
Barbara Celjska, najpomembnejša srednjeveška monarhinja, a vendar v senci svojega slavnega soproga Sigismunda Luksemburškega, se je bolj kot resnična osebnost v zgodovino zapisala kot čudna literarna junakinja, obdana s številnimi miti in legendami. Dr. Daniela Dvořáková je s svojim raziskovanjem popravila številne napake in nenatančnosti o življenju kraljice Barbare, ki se že leta pojavljajo v strokovni literaturi. Njeno delo je velika lekcija srednjeveške zgodovine, ki nam na vznemirljiv način nudi vpogled v življenjsko zgodbo Barbare Celjske ter v njeno družbeno vlogo srednjeveške kraljice (Celjska Mohorjeva družba, 2019). S prevajalcem dr. Andrejem Rozmanom in avtorjem spremne besede ddr. Igorjem Grdino se bo pogovarjal dr. Zarjan Fabjančič.

NEPROFITNA ORGANIZACIJA

ZADRUGA STARA ROBA, NOVA RABA SO. P., POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA PRESELIMO VAS

Nudimo:

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNJENJE OBJEKTOV, DEMONTAŽO IN MONTAŽO POHIŠTVA, BELJENJE, PO DOGOVORU
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU

Pokličite 059 010 075 med delovniki 8.00 do 16.00.

NEVID(E)NA LUBLANA

Vodniki ce z brezdomno izkušnjo vam preko pripovedanja zgodb predstavijo večplastnost brezdomstva in svoje izkušnje z ulice.

Pohod poteka v manjših skupinah 3-10 oseb. Traja 1,5-2 ure. Prispevek za turo po osebi znaša 6 € za dijake, študente, upokojene in nezaposlene ter 8 € za zaposlene. Možne so tudi individualne ture za katero prispevek znaša 15 €.

Pridružite se nam pri odkrivanju drugačne Ljubljane.

DOBIMO SE PRI SIDRU NA KONGRESNEM TRGU, TOREK OB 10.30 IN PETEK OB 16.30.

ZA PRIJAVO NAM PIŠITE NA:

- TURE@KRALJIULICE.ORG
- FACEBOOK NEVIDENA LUBLANA

OGLASNA DESKA

Skočite v PRP trgovinico na Poljansko cesto 14 ali v butik in skladišče v Studenec 41. Tam boste našli lončke za rože, okraske, knjige, slike, igrače, umetnine in starine. Ni, da ni, ker mi kupimo vse, kar je zastoj, in podarimo po simbolični ceni. Lahko nam tudi kaj donirate. Poglejte pa si tudi našo ponudbo storitev čiščenja, selitev, likanja, vrtnarjenja itd. Več na www.robaraba.si.

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zainteresirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

Uspešno poučujem angleški jezik.
Gregor: 051 732 740

Društvo Kralji ulice se za donacije v mesecu avgustu zahvaljuje:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - podjetju SPAR Slovenija za prehrabene izdelke,
 - društvu LAJKA za hrano za pse in mačke,
 - zavetišču Ljubljana za izdelke za osebno nego,
 - Ratku Stojilkoviću in njegovi ekipi za topla oblačila,
 - B.I.C. Ljubljana, oddelek SUAŠ (kuhinja) za pekavske izdelke,
 - NZS za vstopnice,
 - KK CEDEVITA OLIMPIJA za deset sezonskih vstopnic,
 - NK OLIMPIJA Ljubljana za vstopnice in
 - vsem dobrim ljudem za donacije oblačil, obutve in hrane.
- Se priporočamo za naprej.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana.
Pon.–pet. 8.00–16.00 in sob. 9.00–12.00.
Tel.: 059 022 503

Nudim inštrukcije kitare, angleščine in nizozemščine (native speaker). Sprejem tudi rabljene računalnike.
Piet: 069 637 533.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek 15.00–16.00 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Urejam grobove v Ljubljani.
Tel.: 069 954 655 ali 051 846 810.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

VŠEČ MI JE HRVAŠKA. IN VEDNO BLIŽJE NAM JE ...

JURIJ KUNAVER

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

							HORMON ŽLEZE ŠČITNICE, KI URAVNAVA RAST IN PRESNOVO	NASPROTO- VANJE ČAŠČENJA VERSKIH PODOB	PLAHA GOZDNA ŽIVAL	MEHKO KOZJE USNJE	SOL OCETNE KISLINE	OTOČJE V OCEANIJ (IZ ČRK: KRILA)
							GRAFIČNI DELAVEC					
							RIBJE JAJČECE (POMANJ- ŠEVALNICA)					
							OKROGLA GRED V PARKU					
							ON IN ---			TITAN RISBA LASTNEGA OBRAZA		
							KADAR			NIZOZEMSKA JADRNIKA ZA PREVOZ ANTON AŠKERC		
							GOZDOVNIK IGRALKA ZEMLJIČ					SESTAVIL JOŽE PETELIN
DEL POVEZAVE MED NADSTROPJI	TERMO- METER	STEKLENA CEVASTA POSODA ZA KEMIJSKE POSKUSE	PIHALNO GLASBILO	ŽAREČA SNOV, KI JO IZBRUHNJE OGNJIENIK	STARA PLOSKOVNA MERSKA ENOTA	KRISTUSOV SODNIK VILKO NOVAK					JAPONSKI SAMOMOR	HRVAŠKI SKLADA- TELJ (KRSTO); IZ: KODA
TKIVO V OČESNEM ZRKLU										SLOVENSKA UMETNIŠKA SKUPINA ALFRED NOBEL		
CENTRALA ZA DALJIN- SKO OGREVANJE								ZAHOD SLOVENSKI KOMPONIST (BORUT)				
OPREMA						IME IGRALKE RINE	PREŠER- NOVA PESNITEV PAST					
OMOGOČA- NJE RAZNOLI- KOSTI										VODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI		
LETOVIŠČE OB HRVAŠKI OBALI (VINODOLSKI)				MAKE- DONSKO KOLO	TOVARNA AV- TOMOBILOV SARAJEVO TURŠKO JEZERO			VELIK AVSTRAL- SKI PTIČ	ZAČETNICI SLIKARJA KRALJA			ŠARM
IZBIRA NPR. ČLANA V KOMISIJO										GL. MESTO ITALIJE BRANKO SVET		
AMERIŠKI ROK GLASBENIK (PETER)						ALBANSKI PESNIK (HASAN); IZ ČRK: RIMBEKA						
ST. GRŠKI DRŽAVNIK, VODITELJ AHAJSKE ZVEZE						STROKOV- NJAK ZA ZVOK						

Sestavlil: Jože Petelin

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke:

1: Da8, Kg7; 2: Dxa6, Dd7; 3: Lxf8, Kxf8; 4: Dxf6+,
črni preda igro.

NAGRADNA KRIŽANKA

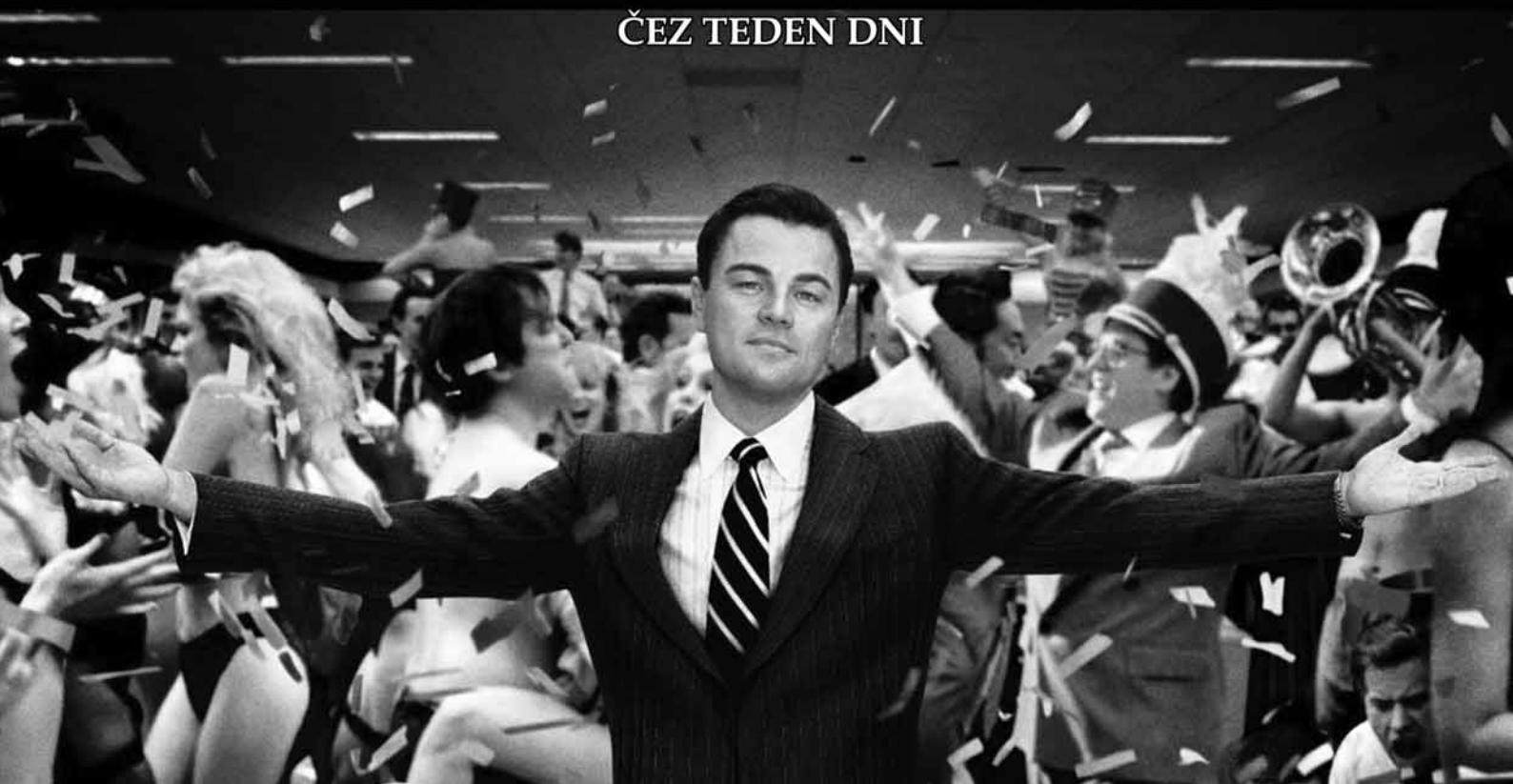
Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca meseca na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana in se potegujte za zabavne nagrade: knjigi Franja Frančiča Meseno spoznanje, Novi svet, zbirka poezije in proze ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne križanke, ki so: Tone Petan iz Maribora, Ivan Jakob Kokalj iz Škofje Loke, Janez Košir iz Lukovice in Ines Klemenčič iz Ljubljane.

UKINITEV DODATKA ZA DELOVNO AKTIVNOST

ČEZ TEDEN DNI

DVIG POSLANSKIH PRIVILEGIJEV

Št. 162

**NOVEMBER
2019**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 1 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

KRALJI ULICE

